

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 9ης Δεκεμβρίου 2010

η οποία τροποποιεί την απόφαση E(2007) 2286 για την έγκριση των κανόνων του ΕΣΕ σχετικά με την υποβολή προτάσεων και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν τις έμμεσες δράσεις του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2010/767/ΕΕ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1906/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, με τον οποίο καθορίζονται οι κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις δράσεις που αναλαμβάνονται βάσει του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και οι κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2013) ⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 16 παράγραφος 3,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Με την απόφαση E(2007) 2286, της 6ης Ιουνίου 2007, η Επιτροπή ενέκρινε τους κανόνες υποβολής προτάσεων στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ) και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν τις έμμεσες δράσεις του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013) («κανόνες του ΕΣΕ»).
- (2) Με την απόφαση E(2007) 4429, της 27ης Σεπτεμβρίου 2007, η Επιτροπή τροποποίησε τους εν λόγω κανόνες.
- (3) Συνεπώς, με βάση την πείρα που αποκτήθηκε κατά τη διάρκεια των πρώτων προσκλήσεων υποβολής προτάσεων του ΕΣΕ των ετών 2007, 2008 και 2009, και λαμβάνοντας υπόψη τις τροποποιήσεις που έγιναν στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή ζητήθηκαν ρητώς από το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ, η απόφαση E(2007) 2286 πρέπει να τροποποιηθεί αναλόγως,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Οι κανόνες του ΕΣΕ για την υποβολή προτάσεων και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν

τις έμμεσες δράσεις του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013) οι οποίες εγκρίθηκαν με την απόφαση E(2007) 2286 αντικαθίστανται από τους κανόνες του παραρτήματος.

Άρθρο 2

1. Οι κανόνες του ΕΣΕ για την υποβολή προτάσεων και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν τις έμμεσες δράσεις του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013) ισχύουν για όλες τις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων του ΕΣΕ που δημοσιεύονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης.

2. Οι διατάξεις για τον διορισμό και την αποζημίωση των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων και των κύριων ερευνητών που καλούνται σε συνέντευξη, όπως προβλέπονται στα υποδείγματα επιστολών διορισμού που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή και στο τμήμα 3, καθώς και τα παραρτήματα Β και Γ των κανόνων του ΕΣΕ για την υποβολή προτάσεων και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν τις έμμεσες δράσεις του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013), εφαρμόζονται από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 9 Δεκεμβρίου 2010.

Για την Επιτροπή

Ο Πρόεδρος

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ ΕΕ L 391 της 30.12.2006, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ

Κανόνες για την υποβολή προτάσεων και τις σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης, επιλογής και κατακύρωσης που αφορούν το ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου (2007-2013)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	Προοίμιο-Ορισμοί	53
2.	Εισαγωγή	53
2.1.	Αρχές	53
2.2.	Υποβολή προτάσεων	54
2.2.1.	Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων	54
2.2.2.	Προεγγραφή	54
2.2.3.	Υποβολή	54
2.2.4.	Παροχή βοήθειας κατά την υποβολή	55
2.2.5.	Παραλαβή	55
2.2.6.	Έλεγχος επιλεξιμότητας	55
3.	Αξιολόγηση από ομότιμους κριτές	56
3.1.1.	Ρόλος των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων	56
3.1.2.	Διορισμός εμπειρογνομόνων	57
3.1.2.1.	Αποκλεισμός ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων κατόπιν αίτησης υποψηφίου	57
3.1.3.	Όροι διορισμού, κώδικας δεοντολογίας και σύγκρουση συμφερόντων	57
3.1.4.	Ανεξάρτητοι παρατηρητές	58
3.1.5.	Κριτήρια αξιολόγησης από ομότιμους κριτές	59
3.1.6.	Οργάνωση της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές	59
3.1.6.1.	Αξιολόγηση από ομότιμους κριτές έργων έρευνας αιχμής	59
3.1.6.2.	Διαδικασία υποβολής σε δύο στάδια για έργα έρευνας αιχμής	60
3.1.6.3.	Αξιολόγηση από ομότιμους κριτές των δράσεων συντονισμού και στήριξης	61
3.1.7.	Αποτελέσματα της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, επιλογή και απόρριψη των προτάσεων	61
3.1.8.	Ανάδραση	62
3.1.9.	Διαδικασίες συνδρομής και προσφυγής	62
3.1.10.	Υποβολή εκθέσεων και πληροφοριών για τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές	63
4.	Απόφαση κατακύρωσης και προετοιμασία των συμφωνιών επιχορήγησης	63

5.	Παραρτήματα	64
5.1.	Παράρτημα Α – Διαδικασίες υποβολής προτάσεων σε έντυπη μορφή	64
5.2.	Παράρτημα Β – Διαδικασίες δεοντολογικής εξέτασης	64
5.3.	Παράρτημα Γ – Κανόνες επιστροφής οδοιπορικών, ημερήσιας αποζημίωσης και αποζημίωσης διαμονής για τους κύριους ερευνητές που καλούνται σε συνέντευξη	67
5.4.	Παράρτημα Δ – Αντιμετώπιση των δράσεων του ΕΣΕ που είναι ευαίσθητες από πλευράς ασφάλειας	69

1. ΠΡΟΟΙΜΙΟ-ΟΡΙΣΜΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Έρευνας (ΕΣΕ) συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή⁽¹⁾ δυνάμει των διατάξεων του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» του έβδομου προγράμματος-πλαισίου έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες»)⁽²⁾, ως μέσο για την εκτέλεση του εν λόγω ειδικού προγράμματος.

Το ΕΣΕ απαρτίζεται από Επιστημονικό Συμβούλιο, γενικό γραμματέα και μια ειδική εκτελεστική δομή που συστάθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Εκτελεστικό Οργανισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας⁽³⁾· το ΕΣΕ λογοδοτεί στην Επιτροπή και λειτουργεί με όρους αυτονομίας και ακεραιότητας τους οποίους εγγυάται η Επιτροπή.

Για λόγους σαφήνειας, στο παρόν έγγραφο ισχύουν οι κάτωθι ορισμοί:

Ο όρος «ΕΟΕΣΕ» αναφέρεται στον Εκτελεστικό Οργανισμό του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Έρευνας.

Ο όρος «7ο ΠΠ» αναφέρεται στο «έβδομο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης (2007 έως 2013)»⁽⁴⁾.

Ο όρος «κανόνες συμμετοχής» αναφέρεται στους «κανόνες συμμετοχής επιχειρήσεων, ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημίων στις δράσεις του έβδομου προγράμματος-πλαισίου και στους κανόνες διάδοσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων (2007-2013)»⁽⁵⁾.

Ο όρος «δημοσιονομικός κανονισμός» αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1605/2002 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουνίου 2002, για τη «θέσπιση του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στον γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»⁽⁶⁾.

2. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να θεσπίσει τους κανόνες που ισχύουν για την υποβολή προτάσεων και την αξιολόγησή τους από ομότιμους κριτές, και τη χορήγηση επιχορηγήσεων στις προτάσεις που θα επιλεγούν. Οι κανόνες ορίζουν τις θεμελιώδεις παραμέτρους που σκοπό έχουν να διασφαλίσουν ότι οι διαδικασίες οι οποίες οδηγούν στη χορήγηση επιχορηγήσεων είναι αυστηρές, δίκαιες, αποτελεσματικές και κατάλληλες. Έχουν καταρτισθεί σε συνεργασία με το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ, το οποίο είναι υπεύθυνο, μεταξύ άλλων, για τη θέσπιση του προγράμματος εργασίας «Ιδέες», τις μεθόδους και τις διαδικασίες αξιολόγησης από ομότιμους κριτές που εφαρμόζονται κατά την αξιολόγηση προτάσεων από ομότιμους κριτές στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος «Ιδέες» και για τον εντοπισμό των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που συμβάλλουν στην εν λόγω αξιολόγηση από ομότιμους κριτές. Εγκρίνονται από την Επιτροπή σύμφωνα με τους κανόνες συμμετοχής.

Στο τμήμα 1 περιγράφονται οι κύριες αρχές που εφαρμόζονται στη διαδικασία, από την υποβολή έως την κατακύρωση: αριστεία, διαφάνεια, δικαιοσύνη και αμεροληψία, αποτελεσματικότητα και ταχύτητα, καθώς και πτυχές δεοντολογίας.

Στο τμήμα 2 περιγράφονται οι διαδικασίες υποβολής προτάσεων και ο τρόπος με τον οποίο διεκπεραιώνονται στη συνέχεια, συμπεριλαμβανομένης της εκτίμησης της επιλεξιμότητας.

Στο τμήμα 3 περιγράφονται η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές, συμπεριλαμβανομένου του τρόπου με τον οποίο επιλέγονται και διορίζονται οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες, η αντιμετώπιση δυνητικών και πραγματικών συγκρούσεων συμφερόντων, και η οργάνωση της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές. Περιγράφεται επίσης ο τρόπος με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι προσφυγές και καταγγελίες, η υποβολή εκθέσεων αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και η χορήγηση των επιχορηγήσεων.

Στο τμήμα 4 περιγράφονται η προετοιμασία και η χορήγηση των επιχορηγήσεων.

2.1. Αρχές

Η διαδικασία, από την υποβολή των προτάσεων έως τη χορήγηση των επιχορηγήσεων βασίζεται σε ορισμένες πάγιες αρχές:

— **Αριστεία.** Τα έργα που επιλέγονται για χρηματοδότηση πρέπει να χαρακτηρίζονται από υψηλή επιστημονική ή/και τεχνική ποιότητα.

⁽¹⁾ ΕΕ L 57 της 24.2.2007, σ. 14.

⁽²⁾ ΕΕ L 400 της 30.12.2006, σ. 243.

⁽³⁾ ΕΕ L 9 της 12.1.2008, σ. 15.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 391 της 30.12.2006, σ. 1.

⁽⁶⁾ ΕΕ L 248 της 16.9.2002, σ. 1.

- **Διαφάνεια.** Οι αποφάσεις χρηματοδότησης και κατακύρωσης πρέπει να βασίζονται σε κανόνες και διαδικασίες που έχουν σαφώς περιγραφεί, και οι υποψήφιοι νομικές οντότητες και οι κύριοι ερευνητές πρέπει να λαμβάνουν κατάλληλη ανάδραση σχετικά με την έκβαση της αξιολόγησης των προτάσεων τους από ομότιμους κριτές.
- **Δικαιοσύνη και αμεροληψία.** Όλες οι προτάσεις αντιμετωπίζονται με συνέπεια και με τον ίδιο τρόπο. Πρέπει να αξιολογούνται αμερόληπτα με βάση τα θετικά τους σημεία, ανεξαρτήτως της προέλευσης ή της ταυτότητας της υποβάλλουσας οντότητας, του κύριου ερευνητή ή οποιουδήποτε μέλους της ομάδας.
- **Εμπιστευτικότητα.** Όλες οι προτάσεις και τα σχετικά δεδομένα, οι γνώσεις και τα έγγραφα που κοινοποιούνται στον ΕΟΕΣΕ πρέπει να αντιμετωπίζονται ως εμπιστευτικά.
- **Αποτελεσματικότητα και ταχύτητα.** Η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές, η χορήγηση και η προετοιμασία των επιχορηγήσεων πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ταχύτερες, να συνάδουν με τη διατήρηση της ποιότητας της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και να τηρούν το νομικό πλαίσιο.
- **Δεοντολογικές πιυχές και πιυχές ασφαλείας.** Κάθε πρόταση η οποία παραβιάζει θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές ή δεν συμμορφώνεται με τις σχετικές διαδικασίες ασφαλείας μπορεί ανά πάσα στιγμή να αποκλεισθεί από τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, επιλογής και κατακύρωσης.

2.2. Υποβολή προτάσεων

2.2.1. Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων

Οι προτάσεις υποβάλλονται ως ανταπόκριση σε προσκλήσεις υποβολής προτάσεων («προσκλήσεις») ⁽¹⁾. Το περιεχόμενο και ο χρόνος των προσκλήσεων καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες» και δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* («κείμενο της πρόσκλησης») στον(τους) ιστότοπο(ους) της Επιτροπής ⁽²⁾, καθώς και στον ιστότοπο του ΕΣΕ, ο οποίος περιλαμβάνει υπερσυνδέσμους προς τον(τους) ιστότοπο(ους) της Επιτροπής.

Οι προσκλήσεις για έργα έρευνας αιχμής μπορούν να προσδιορίζουν ενδεικτικό προϋπολογισμό για το σύνολο της πρόσκλησης ή να παραθέτουν ενδεικτικούς προϋπολογισμούς για συγκεκριμένους ερευνητικούς τομείς στο πλαίσιο της πρόσκλησης που θα αξιολογηθούν από ξεχωριστές ομάδες ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων.

Επίσης, η πρόσκληση προσδιορίζει κατά πόσο πρέπει να ακολουθηθεί διαδικασία υποβολής ενός ή δύο σταδίων ή/και αξιολόγησης από ομότιμους κριτές ενός ή δύο σταδίων. Σε περίπτωση υποβολής σε δύο στάδια, καλούνται να υποβάλουν ολοκληρωμένες προτάσεις για το δεύτερο στάδιο μόνο εκείνοι των οποίων οι προτάσεις αξιολογήθηκαν θετικά κατά το πρώτο στάδιο.

2.2.2. Προεγγραφή

Λόγω της προσέγγισης από τη βάση προς την κορυφή του ειδικού προγράμματος «Ιδέες», το ΕΣΕ αναμένει μεγάλο αριθμό προτάσεων σε όλα τα πεδία της έρευνας. Προκειμένου το ΕΣΕ να είναι σε θέση να παράσχει τους απαιτούμενους πόρους και εμπειρογνωμοσύνη για τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές του ΕΣΕ, η πρόσκληση μπορεί να προβλέπει προεγγραφή.

Η προεγγραφή μπορεί να συνεπάγεται δήλωση του προς έρευνα αντικειμένου και των προβλεπόμενων ερευνητικών στόχων της πρότασης.

Όταν οι προσκλήσεις προβλέπουν προεγγραφή, ο εν δυνάμει υποψήφιος ζητά, πριν από την προθεσμία προεγγραφής, τον κωδικό χρήστη και τον κωδικό πρόσβασης στο σύστημα πληροφορικής της Υπηρεσίας Ηλεκτρονικής Υποβολής Προτάσεων (επί του παρόντος ονομάζεται EPSS και στο κείμενο αναφέρεται ως «σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής»), τα οποία χρειάζονται για την υποβολή πρότασης. Η(οι) προθεσμία(-ες) προεγγραφής μπορεί(-ούν) να οριστεί(-ούν) μερικές εβδομάδες πριν από την(τις) προθεσμία(-ες) που ορίζεται(-ονται) στην πρόσκληση για την υποβολή των προτάσεων. Η προεγγραφή και η υποβολή αποτελούν δύο διαφορετικά στάδια. Εάν η πρόσκληση προβλέπει προεγγραφή αλλά ο υποψήφιος δεν την πραγματοποιήσει, η υποβολή της πρότασης από τον υποψήφιο δεν γίνεται δεκτή από το σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής.

Εάν η πρόσκληση δεν προβλέπει προεγγραφή, ο εν δυνάμει υποψήφιος πρέπει και πάλι να καταχωρισθεί και να ζητήσει κωδικό πρόσβασης για το EPSS προκειμένου να είναι σε θέση να υποβάλει την πρόταση εντός της προθεσμίας της πρόσκλησης.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ο εν δυνάμει υποψήφιος μπορεί να ζητήσει την άδεια από τον ΕΟΕΣΕ να υποβάλει πρόταση σε έντυπη μορφή, όπως προβλέπεται στο παράρτημα Α της παρούσας απόφασης.

2.2.3. Υποβολή

Οι προτάσεις και, όπου κρίνεται σκόπιμο, οι προεγγραφές υποβάλλονται μέσω του διαδικτυακού συστήματος ηλεκτρονικής υποβολής, το οποίο λειτουργεί υπό την αιγίδα της Επιτροπής (επί του παρόντος το EPSS).

Οι προτάσεις για δράσεις στην έρευνα «αιχμής» – σύμφωνα με τις διατάξεις του προγράμματος εργασίας «Ιδέες» – περιλαμβάνουν έναν κύριο ερευνητή (ΚΕ), ήτοι ένα εξειδικευμένο πρόσωπο το οποίο έχει την επιστημονική ευθύνη του έργου. Οι προτάσεις υποβάλλονται από τον ΚΕ ο οποίος είναι εξουσιοδοτημένος από το προτεινόμενο ίδρυμα υποδοχής, το οποίο είναι επίσημος ή υποψήφιος νομική οντότητα στην οποία θα χορηγηθεί η επιχορήγηση ⁽³⁾. Μέσω της διαδικασίας υποβολής και αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, ο ΚΕ είναι ο κύριος διάυλος επικοινωνίας μεταξύ του ΕΟΕΣΕ και της υποψήφιας νομικής οντότητας.

⁽¹⁾ Εξαιρουμένων ενδεχομένων των δράσεων συντονισμού και στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο των κανόνων συμμετοχής.

⁽²⁾ http://cordis.europa.eu/home_en.html· <http://ec.europa.eu/research/participants/portal/>· <http://erc.europa.eu>

⁽³⁾ Κατ' εξαίρεση, ο ΚΕ μπορεί ο ίδιος να ενεργήσει ως υποψήφιος νομική οντότητα.

Η προετοιμασία και η τηλεφόρτωση όλων των δεδομένων της πρότασης και η αποδοχή των όρων χρήσης του συστήματος ηλεκτρονικής υποβολής και των όρων αξιολόγησης από ομότιμους κριτές πρέπει να πραγματοποιούνται πριν επιχειρηθεί η υποβολή πρότασης.

Το σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής διενεργεί ορισμένους βασικούς ελέγχους επαλήθευσης. Μόνο μετά την ολοκλήρωση των εν λόγω ελέγχων το σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής επιτρέπει στον υποψήφιο να υποβάλει την πρόταση. Οι εν λόγω έλεγχοι δεν υποκαθιστούν τους τυπικούς ελέγχους επιλεξιμότητας που περιγράφονται στο τμήμα 2.2.6 και δεν μπορούν να διασφαλίσουν ότι το περιεχόμενο των εν λόγω αρχείων ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις της πρόσκλησης. Η υποβολή θεωρείται ότι πραγματοποιείται κατά τη στιγμή που ο κύριος ερευνητής δρομολογεί την τελική διαδικασία υποβολής, όπως καταγράφεται στο σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής, και όχι οποιαδήποτε προηγούμενη χρονική στιγμή.

Οι προτάσεις που αποστέλλονται με κινητό ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης [π.χ. σε σύμπυκνο δίσκο (CD-ROM) ή παρόμοια ηλεκτρονική διάταξη], με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με φαξ δεν θεωρούνται υποβληθείσες και δεν αξιολογούνται. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν ο ΚΕ δεν διαθέτει μέσο πρόσβασης στο σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής, μπορεί να ζητήσει την άδεια από τον ΕΟΕΣΕ να υποβάλει την πρόταση σε έντυπη μορφή. Οι διαδικασίες που αφορούν το εν λόγω αίτημα και οι διατυπώσεις για την υποβολή σε έντυπη μορφή παρατίθενται στο παράρτημα Α των εν λόγω κανόνων.

Η διαδικασία απόσυρσης πρότασης παρατίθεται στον σχετικό οδηγό υποψηφίων. Η αποσυρθείσα πρόταση εν συνεχεία δεν υποβάλλεται σε αξιολόγηση από ομότιμους κριτές ούτε σε επιλογή.

Εάν η ίδια πρόταση υποβληθεί περισσότερες από μία φορές, αξιολογείται μόνο η τελευταία επιλέξιμη εκδοχή της.

Οι προτάσεις φυλάσσονται πάντοτε υπό ασφαλείς συνθήκες. Όταν πλέον δεν χρειάζονται, καταστρέφονται όλα τα αντίγραφα πλην εκείνων που απαιτούνται για λόγους αρχειοθέτησης ή/και λογιστικού ελέγχου.

2.2.4. Παροχή βοήθειας κατά την υποβολή

Ο οδηγός υποψηφίων εξηγεί λεπτομερώς τον τρόπο με τον οποίο οι ΚΕ, τα μέλη ομάδας ή οι υποψήφιοι νομικές οντότητες μπορούν να ζητήσουν βοήθεια ή πληροφορίες επί παντός θέματος που σχετίζεται με μια πρόσκληση. Παρέχονται τα στοιχεία επικοινωνίας των εθνικών σημείων επαφής και των υπηρεσιών τεχνικής υποστήριξης του ΕΟΕΣΕ και του ΕΣΕ. Παρέχεται εξειδικευμένη υπηρεσία τεχνικής υποστήριξης για θέματα που αφορούν το σύστημα ηλεκτρονικής υποβολής.

2.2.5. Παραλαβή

Καταγράφονται η ημερομηνία και η ώρα παραλαβής της τελευταίας έκδοσης των υποβαλλόμενων προτάσεων. Μετά την προθεσμία της πρόσκλησης αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου απόδειξη παραλαβής, η οποία περιλαμβάνει:

- τον τίτλο της πρότασης και τα αποκλειστικά αναγνωριστικά στοιχεία της πρότασης (αριθμός της πρότασης),
- τα αναγνωριστικά στοιχεία της πρόσκλησης για την οποία υποβάλλεται η πρόταση,
- την ημερομηνία και την ώρα παραλαβής (αντιστοιχούν στον χρόνο της προθεσμίας της πρόσκλησης για τις προτάσεις που υποβάλλονται ηλεκτρονικά).

Μόνο μετά την υποβολή ο ΕΟΕΣΕ έρχεται σε επαφή με τον ΚΕ ή/και την υποψήφια νομική οντότητα, εφόσον είναι αναγκαίο, για να διευκρινιστούν θέματα όπως η επιλεξιμότητα ή να εξακριβωθούν τα διοικητικά ή νομικά δεδομένα που περιλαμβάνονται στην πρόταση (¹). Ωστόσο, σε μια διαδικασία δύο σταδίων και μόνο για τις αιτήσεις που έγιναν δεκτές, ο εξουσιοδοτημένος από την υποψήφια νομική οντότητα ΚΕ μπορεί, υπό τους όρους που προσδιορίζονται στην πρόσκληση, να κληθεί να υποβάλει νέα πρόταση ή περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την αρχική πρόταση ή/και να προσέλθει σε συνέντευξη.

2.2.6. Έλεγχος επιλεξιμότητας

Οι προτάσεις πρέπει να πληρούν όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας εάν πρόκειται να υποβληθούν σε αξιολόγηση από ομότιμους κριτές. Τα εν λόγω κριτήρια εφαρμόζονται αυστηρά. Σε περίπτωση υποβολής προτάσεων σε δύο στάδια, πραγματοποιείται έλεγχος επιλεξιμότητας σε κάθε στάδιο. Όλες οι προτάσεις που υποβάλλονται στο πλαίσιο πρόσκλησης υπόκεινται σε έλεγχο με βάση τα ακόλουθα κριτήρια επιλεξιμότητας:

- παραλαβή της πρότασης εντός της προθεσμίας (η ημερομηνία και η ώρα προσδιορίζονται στην πρόσκληση),

(¹) Ο χειριστής ηλεκτρονικής υποβολής μπορεί να έρθει σε επαφή με τον υποψήφιο προκειμένου να διευκρινίσει ή να επιλύσει τεχνικά προβλήματα που σχετίζονται με την υποβολή.

- πληρότητα της πρότασης, ήτοι παρουσία όλων των ζητούμενων μερών και εντύπων ⁽¹⁾,
- εύρος της πρόσκλησης: το περιεχόμενο της πρότασης πρέπει να είναι σχετικό με τους στόχους, τα θέματα και τον μηχανισμό χρηματοδότησης που παρατίθενται στην πρόσκληση, όπως ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες». Μια πρόταση θεωρείται μη επιλέξιμη για λόγους «εύρους» μόνο σε σαφώς προσδιορισμένες περιπτώσεις ⁽²⁾,
- όλα τα πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας που ισχύουν για την πρόσκληση τα οποία προσδιορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες» και στο δελτίο της πρόσκλησης.

Εάν πριν, κατά ή μετά τη φάση αξιολόγησης από ομότιμους κριτές καταστεί σαφές ότι μια πρόταση δεν πληροί ένα ή περισσότερα από τα κριτήρια επιλεξιμότητας, η πρόταση κρίνεται μη επιλέξιμη και αποσύρεται από κάθε περαιτέρω εξέταση. Σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες σχετικά με την επιλεξιμότητα μιας πρότασης, η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές μπορεί να πραγματοποιηθεί εν αναμονή της τελικής απόφασης σχετικά με την επιλεξιμότητα. Το γεγονός ότι μια πρόταση αξιολογείται υπό αυτές τις συνθήκες δεν αποτελεί απόδειξη της επιλεξιμότητάς της.

Εάν το πρόβλημα της επιλεξιμότητας δεν είναι ξεκάθαρο και φαίνεται ότι χρειάζεται μια πιο ολοκληρωμένη εξέταση της περίπτωσης, μπορεί να συγκληθεί μια επιτροπή εξέτασης της επιλεξιμότητας. Ο ρόλος της επιτροπής είναι να διασφαλίσει τη συνεκτική νομική ερμηνεία των εν λόγω περιπτώσεων και την ίση μεταχείριση των υποψηφίων νομικών οντοτήτων και των ΚΕ που εμπλέκονται στην πρόταση ⁽³⁾.

Οι συγκεκριμένοι ΚΕ των οποίων οι προτάσεις θεωρήθηκαν μη επιλέξιμες ενημερώνονται για τους λόγους της σχετικής απόφασης.

3. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΠΟ ΟΜΟΤΙΜΟΥΣ ΚΡΙΤΕΣ

3.1.1. Ρόλος των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων

Οι προτάσεις υποβάλλονται σε εξέταση από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες (ομότιμοι κριτές) προκειμένου να διασφαλισθεί ότι επιλέγονται για χρηματοδότηση μόνο εκείνες που έχουν την υψηλότερη ποιότητα. Ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας είναι ο εμπειρογνώμονας ο οποίος είναι εξωτερικός ως προς το ΕΣΕ και την Επιτροπή ⁽⁴⁾, εργάζεται για λογαριασμό του και, κατά την εκτέλεση της εργασίας του, δεν αντιπροσωπεύει κανέναν οργανισμό ή επιστημονική κοινότητα.

Για τους σκοπούς της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, διακρίνονται πέντε είδη ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων:

1. *Πρόεδροι των επιτροπών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές του ΕΣΕ:* οργανώνουν την εργασία εντός της επιτροπής τους, προεδρεύουν στις συνεδριάσεις της επιτροπής και παρίστανται στην τελική συνεδρίαση οριστικοποίησης. Μπορούν επίσης να διενεργούν επιμέρους αξιολόγηση των προτάσεων, συνήθως εξ αποστάσεως, προετοιμάζοντας τις συνεδριάσεις της επιτροπής αξιολόγησης.
2. *Μέλη των επιτροπών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές του ΕΣΕ:* βοηθούν στην προετοιμασία των συνεδριάσεων της επιτροπής αξιολόγησης, παρίστανται στις εν λόγω συνεδριάσεις και μπορούν επίσης να συμβάλουν στην επιμέρους αξιολόγηση των προτάσεων, συνήθως εξ αποστάσεως.
3. *Αξιολογητές επιτροπής:* ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες οι οποίοι καλούνται να βοηθήσουν στη μεμονωμένη αξιολόγηση των προτάσεων. Συνήθως δεν συμμετέχουν στις συνεδριάσεις της επιτροπής αξιολόγησης.
4. *Διαγιτητές:* ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες οι οποίοι διενεργούν επιμέρους αξιολογήσεις των προτάσεων, μόνο εξ αποστάσεως, και δεν λαμβάνουν αποζημίωση για τα καθήκοντα που εκτελούν.
5. *Ανεξάρτητοι παρατηρητές:* ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες οι οποίοι καλούνται να εξετάσουν τη διαδικασία της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές από πλευράς λειτουργίας και εκτέλεσής της. Δεν διενεργούν εκτιμήσεις των προτάσεων που υπόκεινται σε αξιολόγηση. Μπορούν να παραστούν σε οποιαδήποτε συνεδρίαση στο πλαίσιο της διαδικασίας αξιολόγησης από ομότιμους κριτές.

⁽¹⁾ Η πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στην πρόταση αξιολογείται από τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Οι έλεγχοι επιλεξιμότητας αφορούν μόνο την παρουσία των κατάλληλων μερών και εντύπων της πρότασης και την ισχύ των ζητούμενων συμπληρωματικών εγγράφων.

⁽²⁾ Οι προτάσεις αξιολογούνται κανονικά με βάση τα κριτήρια του μηχανισμού χρηματοδότησης για τον οποίο υποβάλλονται. Ωστόσο, σε περιπτώσεις παραδείγματος χάριν στις οποίες ο μηχανισμός χρηματοδότησης επελέγη εσφαλμένα, ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να αποφασίσει να αξιολογήσει την πρόταση με βάση τα κριτήρια διαφορετικού μηχανισμού χρηματοδότησης. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο εάν είναι σαφές ότι η πρόταση δεν αντιστοιχεί ή αντιστοιχεί ελάχιστα στον αρχικό επιλεγέντα μηχανισμό χρηματοδότησης και εάν η εν λόγω πρόσκληση προβλέπει καταλληλότερο μηχανισμό χρηματοδότησης.

⁽³⁾ Η εν λόγω επιτροπή απαρτίζεται από προσωπικό του ΕΟΕΣΕ και, εφόσον χρειαστεί, από άλλο προσωπικό της Επιτροπής που διαθέτει τις απαιτούμενες γνώσεις νομικών θεμάτων ή/και συστημάτων πληροφοριών. Η επιτροπή εξετάζει την πρόταση και τις συνθήκες της υποβολής της και παρέχει ειδική γνωμοδότηση για τη στήριξη της απόφασης σχετικά με το κατά πόσον η πρόταση πρέπει ή όχι να απορριφθεί για λόγους επιλεξιμότητας. Η επιτροπή μπορεί να ερριεί σε επαφή με τον ΚΕ και την υποψήφια νομική οντότητα προκειμένου να διασαφηνίσει ένα συγκεκριμένο θέμα.

⁽⁴⁾ Οι υπάλληλοι των σχετικών εξειδικευμένων οργανισμών της ΕΕ θεωρούνται εξωτερικοί εμπειρογνώμονες.

3.1.2. Διορισμός εμπειρογνομόνων ⁽¹⁾

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ είναι αρμόδιο να προτείνει ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές των έργων έρευνας αιχμής ⁽²⁾, σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 2 των κανόνων συμμετοχής, και να παρακολουθεί την εκτέλεση των έμμεσων δράσεων κατά την έννοια του άρθρου 27 παράγραφος 1 των κανόνων συμμετοχής. Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ μπορεί να προσφύγει στα μέλη του και στις πληροφορίες που παρέχουν τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης ή ο ΕΟΕΣΕ προκειμένου να επιλέξει τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες. Με βάση την παρούσα πρόταση ο ΕΟΕΣΕ διορίζει τους εμπειρογνώμονες επισήμως ⁽³⁾.

Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες πρέπει να διαθέτουν κατάλληλες ικανότητες και γνώσεις σε σχέση με τον τομέα δραστηριοτήτων στον οποίο καλούνται να παράσχουν τη συνδρομή τους. Πρέπει να διαθέτουν υψηλό επίπεδο επαγγελματικής πείρας στον δημόσιο ή ιδιωτικό τομέα, στην επιστημονική έρευνα, στις υποτροφίες ή στην επιστημονική διαχείριση. Μπορεί επίσης να απαιτηθούν και άλλες ικανότητες (π.χ. εξατομικευμένη καθοδήγηση και εκπαίδευση νέων επιστημόνων· διαχείριση ή αξιολόγηση έργων· μεταφορά τεχνολογίας και καινοτομία· διεθνής συνεργασία στην επιστήμη και την τεχνολογία). Για τον διορισμό των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που ασχολούνται με διαβαθμισμένες πληροφορίες απαιτείται η δέουσα διαβάθμιση ασφαλείας.

Ο ΕΟΕΣΕ προσφεύγει επίσης στον κατάλογο εμπειρογνομόνων που προκύπτει από προσκλήσεις υποβολής υποψηφιοτήτων, οι οποίες δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, καθώς και σε άλλους εμπειρογνώμονες που έχουν τα αναγκαία προσόντα, οι οποίοι εντοπίζονται, παραδείγματος χάριν, κατόπιν διαβούλευσης με τα εθνικά ιδρύματα χρηματοδότησης της έρευνας και παρόμοιους οργανισμούς. Οι εμπειρογνώμονες μπορεί να προέρχονται από άλλες χώρες πλην των κρατών μελών ή από χώρες συνδεδεμένες με το 7ο ΠΠ.

Κατά τη συγκρότηση ομάδων εμπειρογνομόνων, ο ΕΟΕΣΕ επιδιώκει να διασφαλίσει το υψηλότερο επίπεδο επιστημονικής και τεχνικής εμπειρογνομουσύνης, σε τομείς που συνάδουν με την πρόσκληση, λαμβάνοντας επίσης υπόψη άλλα κριτήρια, όπως:

- λογικό επίπεδο συμμετοχής γυναικών και ανδρών από ολόκληρη την ΕΕ και τις συνδεδεμένες χώρες, καθώς και από τρίτες χώρες ⁽⁴⁾,
- τακτική εναλλαγή εμπειρογνομόνων, σύμφωνα με την ανάγκη διασφάλισης της συνέχειας. Κατά μέσο όρο αναμένεται εναλλαγή προσωπικού τουλάχιστον κατά το ένα τέταρτο των εμπειρογνομόνων που ασχολούνται με κάθε ερευνητικό τομέα, ανά ημερολογιακό έτος.

Οι εμπειρογνώμονες πρέπει επίσης να διαθέτουν τα κατάλληλα γλωσσικά προσόντα για την αξιολόγηση των προτάσεων.

Τα ονόματα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που είναι επιφορτισμένοι με τις επιμέρους προτάσεις δεν δημοσιοποιούνται. Ωστόσο, ο κατάλογος των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων που έχουν συνδράμει στην αξιολόγηση των προτάσεων που ελήφθησαν στο πλαίσιο πρόσκλησης σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες» δημοσιεύεται ετησίως στον(στους) ιστότοπο(ους) της Επιτροπής. Επιπλέον, ο κατάλογος των μελών της επιτροπής αξιολόγησης δημοσιεύεται στον ιστότοπο του ΕΣΕ.

Απαγορεύεται αυστηρά κάθε άμεση ή έμμεση επαφή σχετικά με την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές μιας πρόσκλησης μεταξύ του ΚΕ ή/και της υποψήφιας νομικής οντότητας που υποβάλλει πρόταση στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης και κάθε ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα που εμπλέκεται στην εν λόγω αξιολόγηση από ομότιμους κριτές. Οποιαδήποτε τέτοια επαφή μπορεί να οδηγήσει τον ΕΟΕΣΕ σε λήψη απόφασης αποκλεισμού της συγκεκριμένης πρότασης από την εν λόγω πρόσκληση.

3.1.2.1. Αποκλεισμός ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων κατόπιν αίτησης υποψηφίου

Βάσει του σχετικού οδηγού υποψηφίων επιτρέπεται στους υποψηφίους να υποβάλουν αίτηση με την οποία ζητούν ένα συγκεκριμένο πρόσωπο ⁽⁵⁾ να μην ενεργήσει ως ομότιμος κριτής κατά την αξιολόγηση της πρότασής τους. Σε αυτές τις περιπτώσεις ζητείται από τους υποψηφίους να προσδιορίσουν τους λόγους του αιτήματός τους ⁽⁶⁾. Υπό αυτές τις συνθήκες, εάν το προσδιοριζόμενο πρόσωπο είναι ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας που συμμετέχει στην αξιολόγηση των προτάσεων για την εν λόγω πρόσκληση, μπορεί να αποκλεισθεί από την αξιολόγηση της σχετικής πρότασης, εφόσον ο ΕΟΕΣΕ εμμένει στη θέση του να αξιολογηθεί η πρόταση.

3.1.3. Όροι διορισμού, κώδικας δεοντολογίας και σύγκρουση συμφερόντων

Το παρόν τμήμα αφορά τον τρόπο με τον οποίο διορίζονται οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες από τον ΕΟΕΣΕ προκειμένου να συνδράμουν στην αξιολόγηση από ομότιμους κριτές των προτάσεων που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο του ειδικού προγράμματος «Ιδέες». Η ίδια διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί *mutatis mutandis* από τον ΕΟΕΣΕ για τον διορισμό εμπειρογνομόνων για τα καθήκοντα που περιγράφονται στο άρθρο 27 παράγραφος 1 των κανόνων συμμετοχής.

Ο ΕΟΕΣΕ συντάσσει επιστολή διορισμού προς υπογραφή από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα, με βάση τα υποδείγματα που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Η επιστολή διορισμού θέτει το πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα και του ΕΟΕΣΕ, εντός του οποίου μπορεί να κληθεί να παράσχει την εμπειρογνομουσύνή του με σκοπό να συνδράμει το ΕΣΕ.

⁽¹⁾ Άρθρο 17 παράγραφος 2 των κανόνων συμμετοχής.

⁽²⁾ Η επιλογή από το Επιστημονικό Συμβούλιο μπορεί να μην απαιτείται αναγκαστικά για τον διορισμό ομότιμων κριτών για τις δράσεις συντονισμού και στήριξης.

⁽³⁾ Σύμφωνα με τους κανόνες συμμετοχής ή/και την απόφαση [E(2008) 5694 της 8ης Οκτωβρίου 2008] της Επιτροπής για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων στον ΕΟΕΣΕ.

⁽⁴⁾ Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει μια πολιτική ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων και ισών ευκαιριών στον τομέα της έρευνας. Αυτό τον σκοπό εξυπηρετεί η απόφαση 2000/407/ΕΚ της Επιτροπής, της 19ης Ιουνίου 2000, «περί της ισόρροπης συμμετοχής των δύο φύλων στις επιτροπές και στις ομάδες εμπειρογνομόνων που αυτή ιδρύει». Στο ίδιο πλαίσιο, το άρθρο 17 παράγραφος 2 των κανόνων συμμετοχής προβλέπει ότι «λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε κατά τη συγκρότηση των επιτροπών ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων να διασφαλίζεται εύλογη ισορροπία μεταξύ των δύο φύλων».

⁽⁵⁾ Ο σχετικός οδηγός υποψηφίων επιτρέπει τρία άτομα κατ' ανώτατο όριο, τα οποία μπορεί να υποδειχθούν από τον υποψήφιο.

⁽⁶⁾ Οι λόγοι πρέπει να αιτιολογούνται με σαφήνεια, όπως άμεσος επιστημονικός ανταγωνισμός, επαγγελματική αντιπαλότητα ή παρόμοια κατάσταση η οποία θα εμπόδιζε ή θα δημιουργούσε αμφιβολίες για την αντικειμενικότητα του εν δυνάμει αξιολογητή.

Η εν λόγω επιστολή διορισμού περιλαμβάνει τους γενικούς όρους που ισχύουν για τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες, ειδικότερα δε θεσπίζει κώδικα δεοντολογίας με τον οποίο πρέπει να συμμορφώνονται οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες κατά τις αξιολογήσεις από ομότιμους κριτές, ο οποίος προσαρτάται στην επιστολή διορισμού, τις ουσιώδεις διατάξεις περί εμπιστευτικότητας και σύγκρουσης συμφερόντων, και προσδιορίζει τον χειρισμό δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Ο διορισμός αρχίζει να ισχύει μετά την υπογραφή της επιστολής διορισμού από τον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα και τον ΕΟΕΣΕ.

Η ανάθεση καθηκόντων προέδρου επιτροπής, μέλους επιτροπής, αξιολογητή επιτροπής και ανεξάρτητου παρατηρητή συνεπάγεται οικονομική αποζημίωση. Σε αυτή την περίπτωση, η επιστολή διορισμού προβλέπει τους γενικούς όρους αποζημίωσης.

Για τους διαιτητές, η ανάθεση καθηκόντων δεν συνεπάγεται οικονομική αποζημίωση.

Στο πλαίσιο κάθε ανάθεσης καθηκόντων, όλοι οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες υποχρεούνται να βεβαιώσουν ότι δεν βρίσκονται σε κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων (ακυρωτική ή δυνητική) για κάθε πρόταση που εξετάζουν. Εάν ένας ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας δηλώσει σύγκρουση συμφερόντων σχετικά με μια πρόταση, τα ληπτέα μέτρα εξαρτώνται από το κατά πόσο πρόκειται για ακυρωτική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων.

Οι συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να υπάρξουν «ακυρωτικές» και «δυνητικές» συγκρούσεις συμφερόντων περιγράφονται στον κώδικα δεοντολογίας.

Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες δεν επιτρέπεται να συμμετέχουν στην αξιολόγηση προτάσεων σε πρόσκληση για την οποία έχουν και οι ίδιοι υποβάλει πρόταση.

Όταν υφίσταται ακυρωτική σύγκρουση συμφερόντων, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας δεν επιτρέπεται να επηρεάζει την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές της σχετικής πρότασης. Ειδικότερα, σε αυτή την περίπτωση, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας δεν συνεπικουρεί την επιμέρους αξιολόγηση (συνήθως εξ αποστάσεως), δεν εκφράζεται ούτε ψηφίζει σε καμία σύσκεψη της επιτροπής σχετικά με την εν λόγω πρόταση. Εν προκειμένω, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας αποχωρεί από την αίθουσα (ή από το ηλεκτρονικό φόρουμ) όταν η επιτροπή συζητά τη συγκεκριμένη πρόταση για την οποία υφίσταται σύγκρουση συμφερόντων.

Όταν υφίσταται δυνητική σύγκρουση συμφερόντων, ο ΕΟΕΣΕ εξετάζει τις συνθήκες της υπόθεσης και αποφασίζει. Μπορεί να αποφασίσει είτε να επιτρέψει στον ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα να συμμετάσχει στην αξιολόγηση από ομότιμους κριτές της σχετικής πρότασης (ο εμπειρογνώμονας καλείται τότε να υπογράψει δήλωση για τον σκοπό αυτό) είτε να αποκλεισθεί ο εμπειρογνώμονας με τον ίδιο τρόπο όπως στην ακυρωτική σύγκρουση συμφερόντων.

Ο εμπειρογνώμονας πρέπει να δηλώσει οιοσδήποτε γνωστές συγκρούσεις συμφερόντων πριν από τη συνεδρία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές.

Εάν μια σύγκρουση συμφερόντων για την οποία δεν υπήρχαν υπόνοιες μέχρι εκείνη τη στιγμή καταστεί προφανής κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας πρέπει να γνωστοποιήσει το γεγονός πάραυτα στον αρμόδιο υπάλληλο. Εάν τελικά αποδειχθεί ότι η σύγκρουση είναι ακυρωτική, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας πρέπει να απόσχει από κάθε περαιτέρω αξιολόγηση από ομότιμους κριτές της σχετικής πρότασης. Τυχόν παρατηρήσεις και βαθμολογία που υπέβαλε προηγουμένως ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας δεν λαμβάνονται υπόψη. Εάν κριθεί αναγκαίο ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας αντικαθίσταται.

Εάν ένας ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας εν γνώσει του αποκρύψει μια ακυρωτική ή δυνητική σύγκρουση συμφερόντων και αυτό αποκαλυφθεί κατά τη διάρκεια της συνεδρίας αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, ο ανεξάρτητος εμπειρογνώμονας αποκλείεται αμέσως και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στην επιστολή διορισμού. Το αποτέλεσμα της συνεδρίας αξιολόγησης από ομότιμους κριτές στην οποία έχει συμμετάσχει κηρύσσεται άκυρο και μη υπάρχον, και η(οι) σχετική(ές) πρόταση(προτάσεις) επαναξιολογείται(ούνται).

Κατ' αναλογία προς το άρθρο 265α παράγραφος 3 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού⁽¹⁾, μια παράβαση του κώδικα δεοντολογίας ή άλλο σοβαρό παράπτωμα ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα μπορεί να χαρακτηριστεί βαρύ επαγγελματικό παράπτωμα και ενδέχεται να οδηγήσει σε αποκλεισμό του συγκεκριμένου ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα από τον κατάλογο των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων προς διορισμό από τον ΕΟΕΣΕ. Μετά τον εν λόγω αποκλεισμό, το όνομα του ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα διαγράφεται από τη βάση δεδομένων και απαγορεύεται η επανεγγραφή του για όσο διάστημα διαρκεί ο αποκλεισμός.

3.1.4. Ανεξάρτητοι παρατηρητές

Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες μπορούν να διορίζονται ως παρατηρητές προκειμένου να εξετάσουν τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές από πλευράς λειτουργίας και εκτέλεσής της. Η σφαίρα των αρμοδιοτήτων των παρατηρητών καλύπτει ολόκληρη τη συνεδρία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, συμπεριλαμβανομένων τυχόν αξιολογήσεων εξ αποστάσεως. Στην περίπτωση εξ αποστάσεως αξιολόγησης, οι παρατηρητές έχουν πρόσβαση σε όλες τις επικοινωνίες μεταξύ του ΕΟΕΣΕ και των ομότιμων κριτών, και μπορούν να έρχονται σε επαφή με ορισμένους ή όλους τους ομότιμους κριτές προκειμένου να συγκεντρώσουν τις γνώμες τους σχετικά με την πορεία της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές. Οι παρατηρητές έχουν πρόσβαση στις συνεδριάσεις που αποτελούν μέρος της συνεδρίας αξιολόγησης από ομότιμους κριτές.

Ο ΕΟΕΣΕ υπογράφει επιστολή διορισμού με κάθε ανεξάρτητο εμπειρογνώμονα. Για τον διορισμό των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων χρησιμοποιείται το υπόδειγμα που εγκρίθηκε από την Επιτροπή. Ο ειδικός κώδικας δεοντολογίας για τους παρατηρητές της διαδικασίας αξιολόγησης από ομότιμους κριτές περιλαμβάνεται στο υπόδειγμα που εγκρίθηκε από την Επιτροπή.

Ο ΕΟΕΣΕ γνωστοποιεί στην επιτροπή προγράμματος τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που έχει επιλέξει ως παρατηρητές και την αποστολή τους.

⁽¹⁾ ΕΕ L 357 της 31.12.2002, σ. 1.

Καθήκον των παρατηρητών είναι να εξετάζουν τη διενέργεια των συνεδριών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές από πλευράς λειτουργίας και όχι από πλευράς αποτελέσματος, εκτός εάν το αποτέλεσμα των αξιολογήσεων από ομότιμους κριτές αποτελεί άμεση συνέπεια των λειτουργικών πτυχών. Για τον λόγο αυτό, οι παρατηρητές δεν είναι απαραίτητο να διαθέτουν εμπειρογνωμοσύνη στο πεδίο των υπό αξιολόγηση προτάσεων. Θεωρείται μάλιστα χρήσιμο να αποφεύγεται ο διορισμός παρατηρητών που έχουν βαθιά γνώση του εκάστοτε επιστημονικού και τεχνολογικού πεδίου ώστε να αποτραπεί τυχόν σύγκρουση απόψεων μεταξύ τους ως προς το αποτέλεσμα των αξιολογήσεων από ομότιμους κριτές και τη λειτουργία των συνεδριών. Σε κάθε περίπτωση, οι παρατηρητές δεν εκφέρουν άποψη ως προς τις υπό εξέταση προτάσεις ούτε ως προς τη γνώμη των ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων για τις προτάσεις.

Ρόλος των παρατηρητών είναι να παρέχουν ανεξάρτητη γνωμοδότηση για τη διενέργεια των συνεδριών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να βελτιωθούν οι διαδικασίες και τον τρόπο με τον οποίο οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εφαρμόζουν τα κριτήρια αξιολόγησης. Οι παρατηρητές ελέγχουν κατά πόσο εφαρμόζονται οι διαδικασίες που καθορίζονται ή αναφέρονται στους εν λόγω κανόνες και υποβάλλουν εκθέσεις στους διαχειριστές του προγράμματος σχετικά με τους τρόπους βελτίωσης της διαδικασίας.

Οι παρατηρητές οφείλουν να τηρούν τις ίδιες υποχρεώσεις εμπιστευτικότητας όπως και οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες και να υπογράφουν επιστολές διορισμού στις οποίες να συμπεριλαμβάνονται συμφωνίες εμπιστευτικότητας. Δεν επιτρέπεται να κοινοποιούν τις λεπτομέρειες των προτάσεων, τους αξιολογητές που έχουν αναλάβει την εξέταση των προτάσεων, ούτε τις διαβουλεύσεις των επιτροπών αξιολόγησης από ομότιμους κριτές.

Οι παρατηρητές ενημερώνουν το ΕΣΕ σχετικά με τις διαπιστώσεις τους. Οι παρατηρητές παροτρύνονται επίσης να έχουν άτυπες συνομιλίες με τους υπαλλήλους του ΕΟΕΣΕ που συμμετέχουν στις συνεδρίες αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και να διατυπώνουν παρατηρήσεις σχετικά με ενδεχόμενες άμεσες βελτιώσεις που θα μπορούσαν να πραγματοποιηθούν άμεσα.

Ο ΕΟΕΣΕ ενημερώνει την επιτροπή προγράμματος σχετικά με τις διαπιστώσεις των παρατηρητών και μπορεί να δημοσιοποιεί περιληπτικά την έκθεσή τους.

Η διενέργεια παρατήρησης της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές υπόκειται στα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην ειδική ανάθεση. Τα ανώτατα όρια που αναφέρονται στην ανάθεση μπορούν να παραταθούν με γραπτή τροποποίηση.

3.1.5. Κριτήρια αξιολόγησης από ομότιμους κριτές

Τα κριτήρια αξιολόγησης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται η βαθμολόγηση προτάσεων και οι σχετικοί συντελεστές στάθμισης και οι ελάχιστες βαθμολογίες παρατίθενται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες», με βάση τις αρχές που θεσπίζονται στο ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες» και στους κανόνες συμμετοχής⁽¹⁾. Ο τρόπος με τον οποίο θα εφαρμοστούν εξηγείται περαιτέρω στον οδηγό υποψηφίων⁽²⁾.

Εφαρμόζονται ειδικές διαδικασίες για τις προτάσεις που αφορούν θέματα ευαίσθητα από δεοντολογική άποψη (βλέπε παράρτημα Β) ή απαιτούν περαιτέρω αναλυτικό έλεγχο όσον αφορά τις πτυχές ασφάλειας (βλέπε παράρτημα Δ).

3.1.6. Οργάνωση της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ θεσπίζει τη μεθοδολογία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, η οποία μπορεί να ποικίλλει στις λεπτομέρειες της ανάλογα με την πρόσκληση, επιβλέπει τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και θεσπίζει διαδικαστικούς κανόνες για τις επιτροπές αξιολόγησης του ΕΣΕ οι οποίοι δημοσιεύονται στον ιστότοπο του ΕΣΕ (οδηγός για τους ομότιμους κριτές του ΕΣΕ). Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ μπορεί επίσης να αναθέσει στα μέλη του να παρίστανται στις συνεδριάσεις της επιτροπής αξιολόγησης ως παρατηρητές. Ωστόσο, τα μέλη του Επιστημονικού Συμβουλίου δεν επηρεάζουν σε καμία περίπτωση την έκβαση της συνεδρίασης της επιτροπής στην οποία παρίστανται.

Η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές οργανώνεται με βάση τις αρχές που τίθενται στο τμήμα 2.1 ανωτέρω, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνεπής και αυστηρή αξιολόγηση των προτάσεων με γνώμονα την ποιότητα και με βάση τα κριτήρια που καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες».

Όταν μια πρόσκληση καθορίζει διαδικασία αξιολόγησης δύο σταδίων, μόνο οι προτάσεις που περνούν επιτυχώς το πρώτο στάδιο, αφού αξιολογηθούν με βάση περιορισμένο αριθμό κριτηρίων, υπόκεινται περαιτέρω σε αξιολόγηση από ομότιμους κριτές⁽³⁾.

3.1.6.1. Αξιολόγηση από ομότιμους κριτές έργων έρευνας αιχμής

Η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές διεξάγεται από επιτροπές αξιολόγησης ανεξάρτητων επιστημόνων και πανεπιστημιακών. Οι επιτροπές μπορεί να συνεπικουρούνται από αξιολογητές επιτροπής αξιολόγησης και εξειδικευμένους διατητές, οι οποίοι διενεργούν την αξιολόγηση ομότιμων κριτών πλήρως ή εν μέρει κατ' οίκον ή στον χώρο εργασίας τους («εξ αποστάσεως αξιολόγηση»). Οι επιτροπές αξιολόγησης συγκροτούνται προκειμένου να καλύψουν όλο το φάσμα των ερευνητικών τομέων που καλύπτει η πρόσκληση, και κάθε επιτροπή είναι αρμόδια για μια συγκεκριμένη δέσμη ερευνητικών πεδίων.

⁽¹⁾ Άρθρο 15 των κανόνων συμμετοχής.

⁽²⁾ Οι προτάσεις αξιολογούνται κανονικά με βάση τα κριτήρια του μηχανισμού χρηματοδότησης για τον οποίο υποβάλλονται. Ωστόσο, σε περιπτώσεις παραδείγματος χάριν στις οποίες ο μηχανισμός χρηματοδότησης επέλεγε εσφαλμένα, ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να αποφασίσει να αξιολογήσει την πρόταση με βάση τα κριτήρια διαφορετικού μηχανισμού χρηματοδότησης. Αυτό μπορεί να γίνει μόνο εάν είναι σαφές ότι η πρόταση δεν αντιστοιχεί ή αντιστοιχεί ελάχιστα στον αρχικώς επιλεγέντα μηχανισμό χρηματοδότησης και εάν προβλέπεται στην εν λόγω πρόσκληση καταλληλότερος μηχανισμός χρηματοδότησης.

⁽³⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 16.1 των κανόνων συμμετοχής.

Οι επιτροπές λειτουργούν σύμφωνα με τους διαδικαστικούς κανόνες για τις επιτροπές αξιολόγησης του ΕΣΕ που αναφέρονται ανωτέρω και υπό την προεδρία ανώτερου ανεξάρτητου εμπειρογνώμονα.

Κάθε αξιολόγηση από ομότιμους κριτές μπορεί να οργανώνεται σε δύο διαδοχικά στάδια. Σε αυτή την περίπτωση, η έκβαση του πρώτου σταδίου αποτελεί τη βάση του δεύτερου σταδίου. Η σειρά των γεγονότων ενός σταδίου είναι η ακόλουθη:

Κατανομή των προτάσεων σε επιτροπές αξιολόγησης: κάθε πρόταση ανατίθεται σε μια επιτροπή με βάση το αντικείμενό της. Η αρχική κατανομή βασίζεται στις υποδείξεις του υποψηφίου, στον τίτλο και στο περιεχόμενο της πρότασης ή/και στις πληροφορίες, πιθανόν υπό μορφή «λέξεων-κλειδιών», που προβλέπονται στην πρόταση.

Ατομική αξιολόγηση: οι προτάσεις εξετάζονται με βάση τα σχετικά κριτήρια τουλάχιστον από τρεις ομότιμους κριτές ⁽¹⁾, οι οποίοι είναι εξειδικευμένοι στα επιστημονικά ή/και τεχνολογικά πεδία στα οποία εμπίπτει η πρόταση και συντάσσουν τις εκθέσεις ατομικής αξιολόγησης (ΕΑΑ).

Αξιολόγηση της επιτροπής: οι επιτροπές έχουν καθήκον να εξετάζουν με συνέπεια τις προτάσεις που εμπίπτουν στον τομέα της αρμοδιότητάς τους ⁽²⁾ και να λειτουργούν με συνεκτικό τρόπο με τις άλλες επιτροπές αξιολόγησης, προκειμένου να διασφαλίσουν τη συνέπεια της αντιμετώπισης των προτάσεων στο σύνολο των επιτροπών και στα επιστημονικά/τεχνολογικά πεδία που καλύπτει η πρόσκληση.

Η κρίση της επιτροπής για μια πρόταση (συμπεριλαμβανομένων των βαθμών που δόθηκαν στην πρόταση με βάση τα επιμέρους κριτήρια ή συνολικά και της θέσης της στον πίνακα κατάταξης) βασίζεται στις επιμέρους αξιολογήσεις και στις διαβουλεύσεις εντός της επιτροπής, και είναι αποτέλεσμα πλειοψηφικής ψήφου. Αποτέλεσμα της φάσης αξιολόγησης της επιτροπής είναι ο πίνακας κατάταξης. Στο τελικό στάδιο της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές η επιτροπή καθορίζει τις προτάσεις τις οποίες συνιστά να χρηματοδοτηθούν, σύμφωνα με τον προϋπολογισμό που διατίθεται στην πρόσκληση.

Συνεντεύξεις: εφόσον προβλέπεται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες», η αξιολόγηση της επιτροπής μπορεί να περιλαμβάνει συνεντεύξεις με τον ΚΕ ή/και με την υποψήφια νομική οντότητα. Τα οδοιπορικά και οι δαπάνες διαβίωσης που πραγματοποιούνται για τις συνεντεύξεις επιστρέφονται από τον ΕΟΕΣΕ. Οι κανόνες επιστροφής εξόδων που ισχύουν για τους υποψηφίους που καλούνται σε συνέντευξη προσδιορίζονται στο παράρτημα Γ. Κάθε συνέντευξη πραγματοποιείται τουλάχιστον από τρία μέλη της επιτροπής. Οι συνεντεύξεις μπορούν να πραγματοποιούνται στον τόπο συνεδρίασης της επιτροπής αξιολόγησης ομότιμων κριτών ή, με την προϋπόθεση ότι αυτό είναι εφικτό από τεχνικής πλευράς, με ηλεκτρονικά μέσα (σύνδεση μέσω βίντεο, τηλεδιάσκεψη ή παρόμοια μέσα).

Αξιολόγηση από πολλαπλές επιτροπές (αξιολόγηση από επιτροπές, ανά τομείς, ερευνητικά πεδία κ.λπ.): Κατά την αξιολόγηση από πολλαπλές επιτροπές καταρτίζεται η τελική συνιστώμενη σειρά κατάταξης των προτάσεων που επελέγησαν για την πρόσκληση στο σύνολό της (για όλα τα ερευνητικά πεδία που καλύπτει η πρόσκληση), έπειτα από προσεκτική εκτίμηση της ποιότητας των προτάσεων από διαφορετικές επιτροπές. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιείται σε φόρουμ το οποίο απαρτίζουν οι πρόεδροι των επιτροπών ή εξουσιοδοτημένα από αυτούς μέλη επιτροπής. Κατά την αξιολόγηση από πολλαπλές επιτροπές δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στις προτάσεις διεπιστημονικής φύσεως οι οποίες υπερβαίνουν τα όρια των διαφορετικών επιτροπών, στις προτάσεις που αφορούν νέα και αναδυόμενα πεδία, και στις προτάσεις «υψηλού κινδύνου, υψηλού οφέλους».

Εάν το πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες» προβλέπει ενδεικτικούς προϋπολογισμούς που συνδέονται με κάθε επιτροπή αξιολόγησης, τομέα, ερευνητικό πεδίο κ.λπ., η συζήτηση μπορεί να αφορά μόνο τις προτάσεις εκτός της δέσμης προτάσεων με επαρκώς υψηλή κατάταξη ώστε να εμπίπτουν στον ενδεικτικό προϋπολογισμό που διατίθεται για κάθε επιτροπή αξιολόγησης, τομέα, ερευνητικό πεδίο κ.λπ.

Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές είναι μια έκθεση αξιολόγησης (ΕΑ) για κάθε πρόταση, στην οποία συμπεριλαμβάνονται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης από πολλαπλές επιτροπές, κατά περίπτωση, και αναφέρονται η τελική σύσταση της επιτροπής για την πρόταση, οι επιμέρους αξιολογήσεις των ανεξάρτητων εμπειρογνομητών, καθώς και κάθε σύσταση που διατυπώθηκε σχετικά με το μέγιστο ποσό χρηματοδότησης που πρέπει να χορηγηθεί.

3.1.6.2. Διαδικασία υποβολής σε δύο στάδια για έργα έρευνας αιχμής

Η πρόσκληση προσδιορίζει πότε εφαρμόζεται η διαδικασία υποβολής σε δύο στάδια. Σε αυτές τις περιπτώσεις, τα κριτήρια επιλογής που ισχύουν για κάθε στάδιο ορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες». Η ακριβής μεθοδολογία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές κατά το πρώτο και το δεύτερο στάδιο μπορεί να διαφέρει (παράδειγματος χάριν όσον αφορά την προσφυγή σε αξιολογητές επιτροπής, διατητές ή/και σε συνεντεύξεις του ΚΕ).

⁽¹⁾ Μπορεί να πρόκειται για μέλη επιτροπών διαφορετικών από την (τις) επιτροπή(-ές) στην (στις) οποία(-ες) ανατέθηκε η πρόταση ή για διατητές.

⁽²⁾ Περιλαμβάνει τις προτάσεις που αξιολογούνται από πολλαπλές επιτροπές ή τις διατομεακές διεπιστημονικές προτάσεις οι οποίες μπορεί να ανατίθενται προς εξέταση σε μέλη περισσότερων της μίας επιτροπής ή σε πρόσθετους διατητές.

Οι ΚΕ πρέπει να υποβάλουν εν πρώτοις μια συνοπτική πρόταση ή προσχέδιο πρότασης. Η εν λόγω πρόταση του πρώτου σταδίου αξιολογείται με βάση τα κριτήρια αυτού του σταδίου που παρατίθενται στην πρόσκληση.

Μετά την αξιολόγηση της πρότασης σε πρώτο στάδιο, η αξιολόγηση της επιτροπής μπορεί να οδηγήσει, για τις προτάσεις που θα επιλεγούν, σε πρόσκληση υποβολής σε δεύτερο στάδιο. Ανεξάρτητα από οποιαδήποτε περαιτέρω αξιολόγηση από πολλαπλές επιτροπές, οι επιτροπές είναι εξουσιοδοτημένες, σε αυτό το στάδιο, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, να υποδείξουν τις προτάσεις που πρέπει να περάσουν στο επόμενο στάδιο.

Οι υποψήφιοι που θα επιλεγούν στο πρώτο στάδιο θα κληθούν να υποβάλουν μια λεπτομερέστερη πρόταση ή πληρέστερες και επικαιροποιημένες πληροφορίες για την αρχική πρόταση μέσα σε μια συγκεκριμένη προθεσμία για το δεύτερο στάδιο. Προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης, η επιτροπή μπορεί να προτείνει τον αποκλεισμό από περαιτέρω αξιολόγηση προτάσεων που υποβλήθηκαν σε δεύτερο στάδιο οι οποίες αποκλίνουν σημαντικά από την αντίστοιχη πρόταση του πρώτου σταδίου.

Η διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές για το δεύτερο στάδιο ακολουθεί τη σειρά που περιγράφεται στο σημείο 3.1.6.1.

3.1.6.3. Αξιολόγηση από ομότιμους κριτές των δράσεων συντονισμού και στήριξης

Η αξιολόγηση από ομότιμους κριτές των δράσεων συντονισμού και στήριξης ακολουθεί την ίδια σειρά όπως αναφέρεται στο σημείο 3.1.6.1. Η αξιολόγηση της επιτροπής μπορεί να είναι η τελική φάση πριν ο ΕΟΕΣΕ εγκρίνει τον τελικό πίνακα κατάταξης.

Η μόνη εξαίρεση σε αυτή τη διαδικασία είναι η περίπτωση των δράσεων συντονισμού και στήριξης που καλύπτονται από το άρθρο 14 των κανόνων συμμετοχής, για τις οποίες διορίζονται ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες μόνο εάν ο ΕΟΕΣΕ το κρίνει κατάλληλο.

Περαιτέρω λεπτομέρειες για τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές των δράσεων συντονισμού και στήριξης καθορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες», στην πρόσκληση και στον σχετικό οδηγό υποψηφίων.

3.1.7. Αποτελέσματα της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, επιλογή και απόρριψη των προτάσεων

Το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ επιβεβαιώνει τον τελικό πίνακα κατάταξης των προτάσεων που επελέγησαν για χρηματοδότηση έπειτα από αξιολόγηση από ομότιμους κριτές.

Με βάση το αποτέλεσμα της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και την κατάρτιση του τελικού πίνακα κατάταξης από το Επιστημονικό Συμβούλιο του ΕΣΕ, ο ΕΟΕΣΕ καταρτίζει τον(τους) τελικό(-ούς) πίνακα(-ες) προτάσεων για πιθανή χρηματοδότηση.

Συνεπώς προκύπτουν:

- Ένας πίνακας προτάσεων επαρκώς υψηλής ποιότητας που επιλέγονται για πιθανή χρηματοδότηση. Ο εν λόγω πίνακας παρουσιάζει την προτεινόμενη σειρά κατάταξης και αντικατοπτρίζει τις προτεραιότητες χρηματοδότησης εντός των ορίων του διαθέσιμου για την πρόσκληση προϋπολογισμού (ο πίνακας επιλογεσιών προτάσεων). Εάν η πρόσκληση προβλέπει ενδεικτικούς προϋπολογισμούς για συγκεκριμένες επιτροπές, τομείς, ερευνητικά πεδία κ.λπ., για καθένα από αυτά τα πεδία μπορούν να καταρτιστούν χωριστοί πίνακες επιλογεσιών προτάσεων.
- Εάν η συνολική προτεινόμενη χρηματοδότηση των επιλογεσιών προτάσεων μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές υπερβαίνει τον διαθέσιμο για την πρόταση προϋπολογισμό, μπορεί να καταρτιστεί ένας (ή περισσότεροι, εάν πρόκειται για ενδεικτικούς προϋπολογισμούς συνδεδεμένους με χωριστές επιτροπές, τομείς, ερευνητικά πεδία κ.λπ.) εφεδρικός πίνακας προτάσεων. Ο αριθμός των προτάσεων του εφεδρικού πίνακα καθορίζεται από τον ΕΟΕΣΕ ενόψει των δημοσιονομικών προοπτικών και βασίζεται στην πιθανότητα τέτοιες προτάσεις να λάβουν ενδεχομένως χρηματοδότηση λόγω γεγονότων όπως αποσύρσεις προτάσεων ή διάθεση πρόσθετου προϋπολογισμού.
- Ένας πίνακας προτάσεων που δεν επελέγησαν για χρηματοδότηση. Ο εν λόγω πίνακας περιλαμβάνει εκείνες τις προτάσεις που κρίθηκαν μη επιλέξιμες (πριν, κατά τη διάρκεια ή μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές), τις προτάσεις που θεωρήθηκε ότι δεν πληρούσαν το απαιτούμενο κατώτατο όριο ποιότητας, τις προτάσεις οι οποίες, επειδή κατατάσσονται κάτω από μια ορισμένη σειρά, δεν μπορούν να χρηματοδοτηθούν διότι ο διαθέσιμος προϋπολογισμός δεν επαρκεί και τις προτάσεις που εξακολουθούν να περιλαμβάνονται στον εφεδρικό πίνακα αφού έχει αναλωθεί ο προϋπολογισμός συγκεκριμένης πρόσκλησης.

Η εκτίμηση της ποιότητας και η προτεινόμενη σειρά κατάταξης για τη χρηματοδότηση των προτάσεων του πίνακα επιλογεσιών προτάσεων βασίζεται στην αξιολόγηση από ομότιμους κριτές της πρότασης με βάση όλα τα σχετικά κριτήρια. Ωστόσο, όταν σε μια πρόσκληση προσδιορίζεται διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές δύο σταδίων και μια πρόταση κρίνεται ότι δεν πληροί ένα κατώτατο όριο ποιότητας που έχει οριστεί στην πρόσκληση για ένα συγκεκριμένο κριτήριο αξιολόγησης, κατά τη διάρκεια της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές μπορεί να προταθεί η τελική απόρριψη της πρότασης χωρίς αναγκαστικά να αξιολογηθεί περαιτέρω με βάση άλλα ισχύοντα κριτήρια.

Οι προτάσεις που αντιβαίνουν θεμελιώδεις αρχές δεοντολογίας ή δεν πληρούν τους όρους που καθορίζονται στο ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες», στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες» ή στην πρόσκληση δεν επιλέγονται⁽¹⁾. Οι προτάσεις μπορούν επίσης να απορριφθούν για λόγους δεοντολογίας ή ασφαλείας με βάση τις διαδικασίες των παραρτημάτων Β και Δ αντίστοιχως.

⁽¹⁾ Άρθρο 15.2 των κανόνων συμμετοχής.

Ο δυνητικός ΚΕ ή η υποψήφια νομική οντότητα για έμμεση δράση υπαγόμενη στο ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες» που έχει διαπράξει παρατυπία ⁽¹⁾ κατά την εκτέλεση άλλης έμμεσης δράσης υπαγόμενης στα προγράμματα-πλαίσια μπορεί να αποκλεισθεί ανά πάσα στιγμή από τη διαδικασία επιλογής, τηρουμένης δεόντως της αρχής της αναλογικότητας.

3.1.8. Ανάδραση

Μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές, ο ΕΟΕΣΕ παρέχει ανάδραση στον ΚΕ και στην υποψήφια νομική οντότητα. Όλη η επικοινωνία και η ανάδραση από τον ΕΟΕΣΕ στον ΚΕ και στην υποψήφια νομική οντότητα πραγματοποιείται μέσω ενός ασφαλούς λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΕΟΕΣΕ. Ο οδηγός υποψηφίων αναγράφει την ημερομηνία κατά την οποία αναμένεται η ανάδραση.

α) Μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές σε πρώτο στάδιο, εφόσον πρόκειται για αξιολόγηση από ομότιμους κριτές δύο σταδίων:

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις κρίθηκαν μη επιλέξιμες ενημερώνονται για τους λόγους της σχετικής απόφασης. Οι μη επιλέξιμες προτάσεις δεν αξιολογούνται.

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις δεν επελέγησαν για το επόμενο στάδιο ενημερώνονται για την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές υπό μορφή έκθεσης αξιολόγησης.

Τέλος, οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις επελέγησαν για το επόμενο στάδιο λαμβάνουν κοινοποίηση και μπορεί να κληθούν σε συνέντευξη.

β) Μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές σε πρώτο στάδιο, εφόσον πρόκειται για διαδικασία υποβολής δύο σταδίων:

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις κρίθηκαν μη επιλέξιμες ενημερώνονται για τους λόγους της σχετικής απόφασης. Οι μη επιλέξιμες προτάσεις δεν αξιολογούνται.

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις δεν επελέγησαν για το επόμενο στάδιο ενημερώνονται για την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές υπό μορφή έκθεσης αξιολόγησης.

Τέλος, οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις επελέγησαν για το επόμενο στάδιο λαμβάνουν πρόσκληση με την οποία καλούνται να υποβάλουν πρόταση για το δεύτερο στάδιο και μπορεί να κληθούν σε συνέντευξη.

γ) Μετά τη δεύτερη αξιολόγηση από ομότιμους κριτές στις περιπτώσεις α) και β) ανωτέρω, και μετά τη μεμονωμένη αξιολόγηση από ομότιμους κριτές στην περίπτωση μεμονωμένης υποβολής και αξιολόγησης ενός σταδίου:

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις κρίθηκαν μη επιλέξιμες ενημερώνονται για τους λόγους της σχετικής απόφασης. Οι μη επιλέξιμες προτάσεις δεν αξιολογούνται.

Τόσο οι προτάσεις άνω του κατώτατου ορίου ποιότητας όσο και οι προτάσεις κάτω από αυτό λαμβάνουν ανάδραση σχετικά με την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές υπό μορφή έκθεσης αξιολόγησης.

Η έκθεση αξιολόγησης περιλαμβάνει το αποτέλεσμα της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές και περιέχει, κατά περίπτωση, τις παρατηρήσεις και τη βαθμολογία συνολικά ή/και για τα επιμέρους κριτήρια. Για τις προτάσεις του πίνακα επιλεγισών προτάσεων, κατά περίπτωση, στην έκθεση αξιολόγησης αναφέρονται τυχόν συστάσεις που διατυπώθηκαν για το μέγιστο ποσό της χρηματοδότησης που θα διατεθεί, καθώς και τυχόν άλλες χρήσιμες συστάσεις για την εκτέλεση του έργου ή/και συστάσεις για βελτιώσεις της μεθοδολογίας και του προγράμματος εργασίας.

Για τις προτάσεις που έχουν απορριφθεί επειδή δεν πληρούσαν το κατώτατο όριο ποιότητας, οι παρατηρήσεις που περιλαμβάνονται στην έκθεση αξιολόγησης μπορεί να είναι πλήρεις μόνο για τα κριτήρια που εξετάστηκαν πριν διαπιστωθεί η ανεπάρκεια συγκέντρωσης της ελάχιστης βαθμολογίας.

Οι υποψήφιοι των οποίων οι προτάσεις απορρίφθηκαν για λόγους δεοντολογίας ή ασφαλείας ενημερώνονται για τους λόγους της σχετικής απόφασης.

3.1.9. Διαδικασίες συνδρομής και προσφυγής

Ο ΕΟΕΣΕ παρέχει πληροφορίες για τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθείται από τους ΚΕ ή/και τις υποψήφιες νομικές οντότητες για την αντιμετώπιση τυχόν ερωτήσεων ή προσφυγών ⁽²⁾ σχετικά με τα αποτελέσματα συγκεκριμένης αξιολόγησης από ομότιμους κριτές σε σχέση με πρόσκληση του ΕΣΕ.

Ως ελάχιστη απαίτηση, κάθε ερώτηση ή προσφυγή πρέπει να περιλαμβάνει την ονομασία της πρόσκλησης, τον αριθμό της πρότασης (εφόσον υπάρχει), τον τίτλο της πρότασης, καθώς και περιγραφή των προβλημάτων που διαπιστώθηκαν.

⁽¹⁾ «Παρατυπία» κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΚ, Ευρατόμ) αριθ. 2988/95 του Συμβουλίου (ΕΕ L 312 της 23.12.1995, σ. 1).

⁽²⁾ Η διαδικασία προσφυγής δεν αντικαθιστά τους συνηθισμένους διαύλους που ισχύουν για όλες τις δράσεις του ΕΟΕΣΕ και της Επιτροπής, όπως η γενική γραμματεία της Επιτροπής για παράβαση του κώδικα χρηστής διοίκησης (σχέσεις με το ευρύ κοινό)· ο Ευρωπαίος Συνήγορος του πολίτη για κρούσματα «κακοδιοίκησης»· το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για απόφαση που επηρεάζει ένα πρόσωπο ή μια νομική οντότητα.

Για θέματα που αφορούν τον έλεγχο επιλεξιμότητας ή/και τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές μιας συγκεκριμένης πρότασης, θεσπίζεται διαδικασία προσφυγής προκειμένου να εισηγούνται τυχόν ελλείψεις στα αποτελέσματα του ελέγχου επιλεξιμότητας ή στον τρόπο αξιολόγησης μιας πρότασης που είναι πιθανόν να έχουν επηρεάσει την απόφαση χρηματοδότησης ή μη της πρότασης. Για την εξέταση του εν λόγω θέματος μπορεί να συγκληθεί επιτροπή προσφυγών. Εάν η επιτροπή κληθεί να εξετάσει θέματα επιλεξιμότητας, μπορεί να επιδιώξει να λάβει γνωμοδότηση από την επιτροπή εξέτασης επιλεξιμότητας (βλέπε τμήμα 2.2.6). Η επιτροπή θα προσφύγει σε προσωπικό με τις απαιτούμενες επιστημονικές/τεχνικές και νομικές γνώσεις. Ωστόσο, η ίδια η επιτροπή δεν προβαίνει σε αξιολόγηση της πρότασης. Ανάλογα με τη φύση της καταγγελίας, η επιτροπή μπορεί να εξετάσει τα βιογραφικά σημειώματα των ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων, τις μεμονωμένες παρατηρήσεις τους και την έκθεση αξιολόγησης. Η επιτροπή δεν θέτει εν αμφιβόλω την επιστημονική κρίση της επιτροπής εμπειρογνομόνων με τα κατάλληλα προσόντα.

Με βάση την εξέτασή της, η επιτροπή συνιστά στον ΕΟΕΣΕ τα ληπτέα μέτρα. Εάν η επιτροπή θεωρεί ότι υπάρχουν αποδείξεις που στοιχειοθετούν την καταγγελία, μπορεί να προτείνει τη μερική ή πλήρη επανεξέταση της πρότασης από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Οι προσφυγές πρέπει να υποβάλλονται εντός ενός μηνός από την ημερομηνία της ανάδρασης που διαβιβάζεται μέσω του ασφαλούς λογαριασμού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΕΟΕΣΕ, όπως περιγράφεται στο τμήμα 3.1.8. Η λεπτομερής διαδικασία προσφυγής περιγράφεται στον οδηγό υποψηφίων. Τα μη επιλέξιμα αιτήματα δεν εξετάζονται από την επιτροπή προσφυγών.

Στους καταγγέλλοντες αποστέλλεται απάντηση εντός τριών εβδομάδων μετά την παρέλευση της προθεσμίας που ισχύει για την υποβολή των προσφυγών, όπως αναφέρεται ανωτέρω. Εάν δεν μπορεί να δοθεί σε αυτό το στάδιο οριστική απάντηση, στην απάντηση θα αναφέρεται η ημερομηνία κατά την οποία θα δοθεί η εν λόγω απάντηση.

3.1.10. Υποβολή εκθέσεων και πληροφοριών για τη διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές

Ύστερα από κάθε αξιολόγηση από ομότιμους κριτές, ο ΕΟΕΣΕ εκπονεί έκθεση και τη θέτει στη διάθεση του Επιστημονικού Συμβουλίου του ΕΣΕ και της επιτροπής του προγράμματος «Ιδέες». Η έκθεση περιλαμβάνει στατιστικά στοιχεία για τις προτάσεις που ελήφθησαν (παράδειγματος χάριν τον αριθμό τους, τα θέματα προτεραιότητας που καλύπτονται, τις κατηγορίες των υποψηφίων νομικών οντοτήτων και τον αιτούμενο προϋπολογισμό), για τη διαδικασία αξιολόγησης και τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

Για λόγους επικοινωνίας, ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να δημοσιεύσει, μετά το πέρας της διαδικασίας αξιολόγησης και σε κατάλληλα μέσα ενημέρωσης, γενικές πληροφορίες για την έκβαση της αξιολόγησης από ομότιμους κριτές. Επιπροσθέτως, ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να δημοσιεύσει πληροφορίες για τις αξιολογηθείσες προτάσεις που βρίσκονται πάνω από το κατώτατο όριο ποιότητας ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης (ή μετά το δεύτερο στάδιο στο πλαίσιο διαδικασίας αξιολόγησης δύο σταδίων) ⁽¹⁾ εφόσον οι υποψήφιοι έδωσαν τη ρητή συγκατάθεσή τους για τη δημοσίευση των συγκεκριμένων στοιχείων ⁽²⁾.

Για τους σκοπούς που αφορούν την παρακολούθηση, τη μελέτη και την αξιολόγηση που προβλέπονται στο πρόγραμμα εργασίας «Ιδέες», ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να χρειαστεί να προσφύγει σε τρίτους ⁽³⁾ για την επεξεργασία των προτάσεων που υποβλήθηκαν, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου. Οι υποψήφιοι ⁽⁴⁾ θα κληθούν να δώσουν την ελεύθερη ατομική συγκατάθεσή τους για την επεξεργασία των προτάσεων. Η ατομική συγκατάθεση δεν απαιτείται υποχρεωτικά και παρέχεται μόνο εθελοντικά από τους υποψηφίους. Η άρνηση παραχώρησης ατομικής συγκατάθεσης δεν επηρεάζει τη διαδικασία αξιολόγησης.

4. ΑΠΟΦΑΣΗ ΚΑΤΑΚΥΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Οι επιχορηγήσεις χορηγούνται στις υποψήφιες νομικές οντότητες από τον αρμόδιο διατάκτη, στο πλαίσιο του διατιθέμενου προϋπολογισμού, με βάση τον τελικό πίνακα κατάταξης που κατάρτισε ο ΕΟΕΣΕ σύμφωνα με το τμήμα 3.1.7, υπό μορφή επίσημης συμφωνίας επιχορήγησης.

Οι συμφωνίες επιχορήγησης συνάπτονται με τις υποψήφιες νομικές οντότητες και υπόκεινται σε εσωτερικές οικονομικές και νομικές διαδικασίες ⁽⁵⁾, καθώς και στον έλεγχο των απαιτούμενων στοιχείων που αναφέρονται στο παρόν τμήμα.

Κατά την προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης, ο ΚΕ και η υποψήφια νομική οντότητα ενδέχεται να κληθούν να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες για το έργο και την προβλεπόμενη διαχείρισή του ⁽⁶⁾. Στις περιπτώσεις που περισσότεροι του ενός συμμετέχοντες συνδέονται με το έργο μπορεί να απαιτηθεί από τον ΚΕ ή την υποψήφια νομική οντότητα να αποκτήσουν τις εν λόγω πληροφορίες και διασφαλίσεις από τους άλλους συμμετέχοντες.

Με βάση το αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης μπορούν να απαιτηθούν, για ορισμένες προτάσεις, πρόσθετοι όροι ⁽⁷⁾ για τη σύνταξη της συμφωνίας επιχορήγησης. Οι εν λόγω όροι πρέπει να τεκμηριώνονται δεόντως και να κοινοποιούνται στον ΚΕ και στην ενδιαφερόμενη υποψήφια νομική οντότητα, επιπλέον της έκθεσης αξιολόγησης.

Οι επιχορηγήσεις ενδέχεται να μη δοθούν στις υποψήφιες νομικές οντότητες εάν κατά τη στιγμή της διαδικασίας χορήγησης της επιχορήγησης βρίσκονται σε μία από τις καταστάσεις που αναφέρονται στο άρθρο 93 παράγραφος 1 (πτώχευση κ.λπ.), στο άρθρο 94 (ψευδείς δηλώσεις κ.λπ.) και στο άρθρο 96 παράγραφος 2 στοιχείο α) (τελούν υπό αποκλεισμό από τις συμβάσεις και τις επιχορηγήσεις που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι υποψήφιοι πρέπει να βεβαιώσουν ότι δεν βρίσκονται σε καμία από τις προαναφερόμενες καταστάσεις ⁽⁸⁾.

Τα δεοντολογικά ζητήματα διασαφηνίζονται επίσης περαιτέρω σε αυτό το στάδιο, εάν κριθεί αναγκαίο. Για τον σκοπό αυτό, ο ΕΟΕΣΕ διορίζει ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες για να συμμετάσχουν στη διαδικασία δεοντολογικής εξέτασης (βλέπε παράρτημα Β).

⁽¹⁾ Με βάση τον τελικό πίνακα που καταρτίστηκε από τον ΕΟΕΣΕ σύμφωνα με το τμήμα 3.1.7.

⁽²⁾ Στις εν λόγω πληροφορίες μπορούν να συμπεριλαμβάνονται τα ονόματα των ΚΕ και των υποψηφίων νομικών οντοτήτων, ο τίτλος και η συντομογραφία της πρότασης.

⁽³⁾ Ανάδοχοι ή/και δικαιούχοι των δράσεων συντονισμού και στήριξης.

⁽⁴⁾ Οι ΚΕ ή/και τα ιδρύματα υποδοχής.

⁽⁵⁾ Συμπεριλαμβανομένης, εφόσον χρειάζεται, της ολοκλήρωσης της διαδικασίας διαβούλευσης με την επιτροπή προγράμματος που προβλέπεται στο ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες».

⁽⁶⁾ Σύμφωνα με το άρθρο 16.4 των κανόνων συμμετοχής και τους κανόνες της Επιτροπής για την εξακρίβωση της ύπαρξης και του νομικού καθεστώτος των συμμετεχόντων, καθώς και των επιχειρησιακών και οικονομικών δυνατοτήτων τους σε έμμεσες δράσεις που λαμβάνουν στήριξη υπό μορφή επιχορήγησης στο πλαίσιο του 7ου ΠΠ, Ε(2007) 2466.

⁽⁷⁾ Οι πρόσθετοι όροι μπορεί να αφορούν τις απαιτήσεις δεοντολογικής αξιολόγησης.

⁽⁸⁾ Άρθρο 114 του δημοσιονομικού κανονισμού.

Η προετοιμασία της επιχορήγησης δεν προβλέπει διαπραγμάτευση επί της ουσίας σε επιστημονικό/τεχνικό επίπεδο. Ακολούθως η επιχορήγηση χορηγείται στην υποψήφια νομική οντότητα με βάση την υποβληθείσα πρόταση και τη χρηματοδότηση που προτάθηκε μετά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές, και υπόκειται στη συμφωνία της υποψήφιας νομικής οντότητας με τον ΚΕ.

Εάν αποδειχθεί αδύνατη η επίτευξη συμφωνίας με τον ΚΕ και την υποψήφια νομική οντότητα ή εάν ένας εξ αυτών ή αμφότεροι δεν έχουν υπογράψει την απαιτούμενη συμπληρωματική συμφωνία εντός εύλογης προθεσμίας που μπορεί να επιβληθεί, οι προετοιμασίες για την επιχορήγηση μπορεί να σταματήσουν.

Η προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης για προτάσεις που αναγράφονται στον εφεδρικό πίνακα μπορεί να ξεκινήσει από τη στιγμή που καθίσταται σαφές ότι διατίθεται επαρκής προϋπολογισμός για τη χρηματοδότηση ενός ή περισσότερων εξ αυτών των έργων. Με την προϋπόθεση της διάθεσης προϋπολογισμού, η προετοιμασία της επιχορήγησης θα ξεκινήσει με την πρόταση που βρίσκεται πρώτη στην κατάταξη και θα συνεχιστεί με φθίνουσα σειρά της τελικής κατάταξης.

5. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

5.1. Παράρτημα Α – Διαδικασίες υποβολής προτάσεων σε έντυπη μορφή

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, εάν ένας υποψήφιος δεν έχει στη διάθεσή του κανένα απολύτως μέσο πρόσβασης στο ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής προτάσεων και είναι αδύνατον να εξευρεί τα μέσα προς τούτο, μπορεί να ζητήσει άδεια από τον ΕΟΕΣΕ να υποβάλει πρόταση σε έντυπη μορφή. Μια τέτοια αίτηση, στην οποία πρέπει να εξηγούνται σαφώς οι συνθήκες της περίπτωσης, πρέπει να παραλειφθεί από τον ΕΟΕΣΕ το αργότερο ένα μήνα πριν από την προθεσμία της πρόσκλησης.

Η αίτηση για άδεια υποβολής σε έντυπη μορφή αποστέλλεται στην ακόλουθη διεύθυνση:

European Research Council Executive Agency
Head of «Scientific Management Department»
COV2
B-1049 Brussels
Belgium

Ο ΕΟΕΣΕ απαντά σε παρόμοια αίτηση εντός πέντε εργάσιμων ημερών από την παραλαβή της. Εάν χορηγηθεί παρέκκλιση, ο ΕΟΕΣΕ αποστέλλει στον ενδιαφερόμενο υποψήφιο έντυπα πρότασης για υποβολή σε έντυπη μορφή.

Εάν λόγω των χαρακτηριστικών μιας συγκεκριμένης πρόσκλησης η υποβολή μέσω διαδικτύου είναι γενικά ακατάλληλη, ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να αποφασίσει ευθύς εξ αρχής να αποδεχθεί την υποβολή σε έντυπη μορφή. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η συγκεκριμένη δυνατότητα δηλώνεται στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων και τα έντυπα πρότασης για υποβολή σε έντυπη μορφή διατίθενται σε όλους τους υποψηφίους.

Όταν επιτρέπεται η υποβολή σε έντυπη μορφή, είτε με ειδική είτε με γενική παρέκκλιση, όπως περιγράφεται ανωτέρω, η αποστολή των φακέλων που περιέχουν τις προτάσεις σε έντυπη μορφή πραγματοποιείται με κανονικό ταχυδρομείο, με ιδιωτική υπηρεσία ταχυμεταφοράς ή οι φάκελοι επιδίδονται ιδιοχειρώς. Αποκλείονται οι προτάσεις που υποβάλλονται σε κινητό ηλεκτρονικό μέσο αποθήκευσης [π.χ. σε σύμπυκνο δίσκο (CD-ROM) ή οποιοδήποτε άλλη παρόμοια ηλεκτρονική διάταξη], με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με fax. Οι προτάσεις που υποβάλλονται σε έντυπη μορφή πρέπει να υποβάλλονται σε έναν μόνο φάκελο. Εάν οι υποψήφιοι επιθυμούν να τροποποιήσουν μια πρόταση ή να προσθέσουν πληροφορίες, πρέπει να επισημάνουν σαφώς τα μέρη της πρότασης που τροποποιήθηκαν και οι τροποποιήσεις/προσθήκες πρέπει να υποβληθούν και να παραληφθούν πριν από την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης. Οι προσθήκες ή τα τροποποιημένα σημεία της πρότασης που λαμβάνονται μετά την καταληκτική ημερομηνία της πρόσκλησης δεν υποβάλλονται σε επεξεργασία ούτε αξιολογούνται.

Σε περίπτωση αποστολής μιας πρότασης με το ταχυδρομείο ή με υπηρεσία ταχυμεταφοράς, ως απόδειξη της ημερομηνίας αποστολής θεωρείται η σφραγίδα του ταχυδρομείου ή η ημερομηνία του αποδεικτικού κατάθεσης. Οι φάκελοι που περιέχουν τις προτάσεις αποσφραγίζονται κατά την παραλαβή τους από τον ΕΟΕΣΕ (!) με σκοπό την καταχώριση των διοικητικών στοιχείων τους στις βάσεις δεδομένων και την αποστολή των βεβαιώσεων παραλαβής.

5.2. Παράρτημα Β – Διαδικασίες δεοντολογικής εξέτασης

Εισαγωγή

Για τους σκοπούς της εφαρμογής του άρθρου 6 του 7ου ΠΠ και του άρθρου 15 των κανόνων συμμετοχής, η διαδικασία αξιολόγησης περιλαμβάνει αρχικά τον εντοπισμό των δεοντολογικών ζητημάτων που εγείρουν οι προτάσεις και, στη συνέχεια, δεοντολογικό έλεγχο των προτάσεων που εγείρουν δεοντολογικά ζητήματα. Εάν κριθεί αναγκαίο, μπορεί να πραγματοποιηθεί δεοντολογική εξέταση των προτάσεων μετά τον δεοντολογικό έλεγχο και πριν από κάθε απόφαση επιλογής από τον ΕΟΕΣΕ σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες. Ο δεοντολογικός έλεγχος και η δεοντολογική εξέταση (αμφότερα αναφερόμενα στο παρόν παράρτημα ως «διαδικασία δεοντολογικής εξέτασης») διενεργούνται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες που έχουν κατάλληλες γνώσεις δεοντολογίας.

(!) Η από τον ανάδοχο στον οποίο έχει ανατεθεί η παροχή διοικητικών υπηρεσιών για τις συνεδρίες αξιολόγησης.

Στόχος της διαδικασίας δεοντολογικής εξέτασης είναι να διασφαλισθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν υποστηρίζει την έρευνα που είναι αντίθετη στις θεμελιώδεις δεοντολογικές αρχές που ορίζονται στους σχετικούς κανόνες της ΕΕ και να εξετασθεί κατά πόσο η έρευνα συμμορφώνεται προς τους κανόνες ερευνητικής δεοντολογίας που θεσπίζονται στις αποφάσεις για το 7ο ΠΠ και στο ειδικό πρόγραμμα «Ιδέες». Λαμβάνονται υπόψη και θα εξακολουθήσουν να λαμβάνονται υπόψη οι γνωμοδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ομάδας Δεοντολογίας Επιστημών και Νέων Τεχνολογιών.

Προτάσεις

Όταν κρίνεται σκόπιμο ή/και απαιτείται από την πρόσκληση, οι προτάσεις περιλαμβάνουν ένα τμήμα δεοντολογίας στο οποίο:

- προσδιορίζονται οι πιθανές δεοντολογικές πτυχές της προτεινόμενης έρευνας ως προς τους στόχους, τη μεθοδολογία και τις δυνητικές επιπτώσεις των αποτελεσμάτων της,
- αιτιολογείται ο σχεδιασμός του ερευνητικού έργου από δεοντολογική άποψη,
- διευκρινίζεται ο τρόπος εκπλήρωσης των δεοντολογικών απαιτήσεων που τίθενται στο πρόγραμμα εργασίας,
- προσδιορίζεται ο τρόπος συμμόρφωσης της πρότασης προς τις εθνικές νομικές και δεοντολογικές απαιτήσεις της χώρας στην οποία προβλέπεται να διεξαχθεί η έρευνα,
- προσδιορίζεται το χρονικό πλαίσιο για τη γνωμοδότηση ή/και έγκριση της αρμόδιας αρχής σε εθνικό επίπεδο (π.χ. αρχή προστασίας δεδομένων, αρχή κλινικών δοκιμών κ.λπ.).

Για τον σκοπό αυτό, οι υποψήφιοι πρέπει να συμπληρώσουν τον «πίνακα δεοντολογικών ζητημάτων» που περιλαμβάνεται στον οδηγό υποψηφίων.

Ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να έρθει σε επαφή με τον υποψήφιο ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια της διαδικασίας προκειμένου να λάβει συμπληρωματικές πληροφορίες, χρήσιμες για τη δεοντολογική έγκριση της πρότασης.

Γενικές διαδικαστικές λεπτομέρειες

Διαδικασίες δεοντολογικού ελέγχου και οργάνωση των επιτροπών δεοντολογικής εξέτασης

Εσωτερικός προκαταρκτικός έλεγχος των προτάσεων

Η ομάδα δεοντολογίας του ΕΟΕΣΕ διενεργεί προκαταρκτικό έλεγχο όλων των προτάσεων που προτάθηκαν για χρηματοδότηση προκειμένου να προσδιορίσει τις προτάσεις που δεν εγείρουν δεοντολογικά ζητήματα και μπορούν να γίνουν δεκτές για επιχορήγηση χωρίς την παρέμβαση ανεξάρτητων εμπειρογνομώνων. Όλες οι άλλες προτάσεις υποβάλλονται σε περαιτέρω δεοντολογική ανάλυση. Η εν λόγω διαδικασία βασίζεται στον «πίνακα δεοντολογικών ζητημάτων» και στις προτάσεις όπως αυτές υποβλήθηκαν από τους υποψηφίους.

Υποβολή σε επιτροπή δεοντολογικού ελέγχου

Όλες οι προτάσεις για τις οποίες κατά τον προκαταρκτικό έλεγχο διαπιστώθηκε ότι εγείρουν δεοντολογικά ζητήματα υποβάλλονται στην επιτροπή δεοντολογικού ελέγχου, η οποία απαρτίζεται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες με κατάλληλες γνώσεις δεοντολογίας.

Η επιτροπή εμπειρογνομώνων προσδιορίζει τις προτάσεις στις οποίες τα δεοντολογικά ζητήματα αντιμετωπίζονται ικανοποιητικά, τις προτάσεις που μπορούν να γίνουν δεκτές υπό τον όρο ότι παρέχονται ικανοποιητική τεκμηρίωση ή/και έγκριση σε εθνικό επίπεδο και τις προτάσεις που απαιτούν περισσότερη προσοχή λόγω της σημασίας των εγείρομενων δεοντολογικών ζητημάτων και πρέπει να υποβληθούν σε δεοντολογική εξέταση⁽¹⁾.

Για κάθε πρόταση που ελέγχεται, οι εμπειρογνώμονες προετοιμάζουν και υπογράφουν την έκθεση δεοντολογικού ελέγχου η οποία περιλαμβάνει τμήμα απαιτήσεων. Οι εν λόγω απαιτήσεις καθίστανται συμβατικές υποχρεώσεις.

Υποβολή σε επιτροπή δεοντολογικής εξέτασης

Τα έργα τα οποία εγείρουν σημαντικά δεοντολογικά ζητήματα που προσδιορίστηκαν κατά τη διάρκεια του δεοντολογικού ελέγχου υποβάλλονται στην επιτροπή δεοντολογικής εξέτασης. Ζητήματα όπως οι ερευνητικές παρεμβάσεις σε ανθρώπινα όντα⁽²⁾, η έρευνα σε ανθρώπινα έμβρυα ή σε ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα και σε πρωτεύοντα πλιν του ανθρώπου υποβάλλονται αυτομάτως⁽³⁾ σε δεοντολογική εξέταση.

Η επιτροπή δεοντολογικής εξέτασης ελέγχει τα δεοντολογικά ζητήματα που εγείρει η πρόταση και προσδιορίζει τις δεοντολογικές απαιτήσεις που πρέπει να πληρούνται προκειμένου η πρόταση να γίνει δεκτή από δεοντολογική άποψη. Σε αυτό το στάδιο, η επιτροπή δεοντολογικής εξέτασης μπορεί να προσδιορίσει τις προτάσεις που εγείρουν σοβαρά δεοντολογικά ζητήματα τα οποία ενδέχεται να οδηγήσουν σε αποκλεισμό του έργου από τη διαδικασία επιχορήγησης.

Σύνθεση των επιτροπών δεοντολογικού ελέγχου και δεοντολογικής εξέτασης

Οι επιτροπές δεοντολογίας απαρτίζονται από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες προερχόμενους από μια πληθώρα επιστημονικών κλάδων όπως νομική, κοινωνιολογία, ψυχολογία, φιλοσοφία και ηθική, ιατρική, μοριακή βιολογία, χημεία, φυσική, τεχνολογία, κτηνιατρικές επιστήμες, με λογική ισορροπία μεταξύ των μελών που είναι επιστήμονες και των μελών που δεν είναι.

⁽¹⁾ Οι ακόλουθοι τομείς εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της ΓΔ RTD: ανθρώπινα εμβρυϊκά βλαστοκύτταρα, πρωτεύοντα πλιν του ανθρώπου, ανθρώπινη παρέμβαση· οι προτάσεις που εμπίπτουν στις εν λόγω κατηγορίες υποβάλλονται αυτόματα στη ΓΔ RTD για δεοντολογική εξέταση.

⁽²⁾ Όπως κλινικές δοκιμές και έρευνα που περιλαμβάνει επεμβατικές τεχνικές σε ζωντανά άτομα (π.χ. δειγματοληψία ιστών).

⁽³⁾ Οι προτάσεις που εμπίπτουν σε αυτές τις κατηγορίες υποβάλλονται αυτόματα στη ΓΔ RTD για δεοντολογική εξέταση.

Εμπειρογνώμονες με κατάλληλες γνώσεις δεοντολογίας επιλέγονται και διορίζονται από τον ΕΟΕΣΕ από τους εμπειρογνώμονες που εντοπίστηκαν και επελέγησαν από την Επιτροπή για το 7ο ΠΠ ή από εκείνους που εντοπίστηκαν από το Επιστημονικό Συμβούλιο. Οι επιτροπές παρουσιάζουν ισορροπία από γεωγραφική άποψη και από πλευράς εκπροσώπησης των δύο φύλων, και η σύνθεσή τους εξαρτάται επίσης από τη φύση των προτάσεων που υποβάλλονται σε εξέταση. Για τους σκοπούς της διαδικασίας δεοντολογικής διεκπεραίωσης, τα υποδείγματα επιστολών διορισμού που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή για τους ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες χρησιμοποιούνται κατ' αναλογία για τον διορισμό των εμπειρογνομόνων σε θέματα δεοντολογίας.

Στις συνεδριάσεις της επιτροπής μπορούν να κληθούν εκπρόσωποι της κοινωνίας των πολιτών.

Η δεοντολογική εξέταση

Συνήθως κατά την πρώτη φάση οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες εξετάζουν τις προτάσεις εξ αποστάσεως. Κατόπιν, στη δεύτερη φάση, οι προτάσεις συζητούνται στο πλαίσιο της δέοντως διορισμένης επιτροπής δεοντολογικής εξέτασης με σκοπό την έκδοση συναινετικής απόφασης.

Η επιτροπή καταρτίζει έκθεση δεοντολογικής εξέτασης. Η έκθεση δεοντολογικής εξέτασης περιλαμβάνει κατάλογο των δεοντολογικών ζητημάτων, περιγραφή του τρόπου με τον οποίο τα ζητήματα αντιμετωπίστηκαν από τον ΚΕ και την ομάδα του, απαιτήσεις και συστάσεις της επιτροπής δεοντολογικής εξέτασης. Η έκθεση υπογράφεται από τους εμπειρογνώμονες της επιτροπής δεοντολογικής εξέτασης. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί συναίνεση, η έκθεση αντικατοπτρίζει τη γνωμοδότηση της πλειονότητας των εμπειρογνομόνων της επιτροπής δεοντολογικής εξέτασης.

Οι εκθέσεις δεοντολογικού ελέγχου και δεοντολογικής εξέτασης

Ο ΚΕ και η υποψήφια νομική οντότητα ενημερώνονται για την έκβαση της διαδικασίας δεοντολογικής εξέτασης είτε μέσω της έκθεσης δεοντολογικού ελέγχου είτε μέσω της έκθεσης δεοντολογικής εξέτασης, χωρίς να αποκαλύπτεται η ταυτότητα των εμπειρογνομόνων.

Στην απόφαση χρηματοδότησης ενός έργου λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της διαδικασίας δεοντολογικής εξέτασης. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται αλλαγές στη συμφωνία επιχορήγησης και στα παραρτήματά της ή, σε ακραίες περιπτώσεις, παύση της προετοιμασίας της συμφωνίας επιχορήγησης.

Εθνικές εγκρίσεις και γνωμοδοτήσεις της αρμόδιας επιτροπής δεοντολογίας

Ο ΕΟΕΣΕ βεβαιώνει ότι οι υποψήφιοι έχουν λάβει κατάλληλη έγκριση από την εθνική αρχή ή/και θετικές γνωμοδοτήσεις από την αρμόδια επιτροπή δεοντολογίας πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης. Εάν δεν ληφθεί η έγκριση της εθνικής αρχής ή/και θετική γνωμοδότηση από τοπική επιτροπή δεοντολογίας πριν από την έναρξη της συμφωνίας επιχορήγησης, η συμφωνία επιχορήγησης περιλαμβάνει ειδικά ρήτρα με την οποία απαιτείται η απόκτηση της σχετικής άδειας ή γνωμοδότησης πριν την έναρξη της αντίστοιχης έρευνας.

Δεοντολογική παρακολούθηση και έλεγχος

Οι εμπειρογνώμονες μπορούν να υποδείξουν ότι οι προτάσεις που υποβάλλονται σε δεοντολογικό έλεγχο ή/και δεοντολογική εξέταση χρήζουν δεοντολογικής παρακολούθησης/ελέγχου (ΔΠΕ). Η διαδικασία ΔΠΕ διενεργείται από εμπειρογνώμονες εξειδικευμένους σε ζητήματα δεοντολογίας, το νωρίτερο την ημερομηνία υποβολής της πρώτης δημοσιονομικής έκθεσης που αφορά την πρόταση. Στόχος της διαδικασίας ΔΠΕ είναι να βοηθηθούν οι δικαιούχοι της επιχορήγησης να αντιμετωπίσουν τα δεοντολογικά ζητήματα που αναδύθηκαν κατά την εκτέλεση των εργασιών τους και, εάν παραστεί ανάγκη, να ληφθούν διορθωτικά μέτρα.

Σε ακραίες περιπτώσεις, η διαδικασία ΔΠΕ μπορεί να οδηγήσει σε σύσταση προς τον ΕΟΕΣΕ να παύσει τη συμφωνία επιχορήγησης. Η οργάνωση και υλοποίηση της διαδικασίας ΔΠΕ αποτελούν αρμοδιότητα του Τομέα Δεοντολογικής Εξέτασης της Επιτροπής (ΓΔ RTD).

Ειδικές διαδικαστικές λεπτομέρειες για τις ερευνητικές δραστηριότητες που περιλαμβάνουν ανθρώπινα εμβρυικά βλαστοκύτταρα ⁽¹⁾

Κατά την αξιολόγηση και επιλογή των προτάσεων που περιλαμβάνουν χρήση ανθρώπινων εμβρυικών βλαστοκυττάρων (hESC) και πριν την προετοιμασία των σχετικών συμφωνιών επιχορήγησης, ο ΕΟΕΣΕ τηρεί την ακόλουθη διαδικασία:

Εφαρμόζεται η γενική επιστημονική διαδικασία αξιολόγησης από ομότιμους κριτές, όπως περιγράφεται στο τμήμα 3 ανωτέρω. Επιπροσθέτως, οι επιστήμονες που ενεργούν ως ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες κατά την αξιολόγηση από ομότιμους κριτές αξιολογούν κατά πόσο:

- το έργο εξυπηρετεί σημαντικούς ερευνητικούς σκοπούς για την προώθηση των επιστημονικών γνώσεων στη βασική έρευνα στην Ευρώπη ή για την αύξηση των ιατρικών γνώσεων με σκοπό τη βελτίωση των μεθόδων διάγνωσης, πρόληψης και θεραπείας ώστε να εφαρμοστούν στον άνθρωπο,
- η χρήση των hESC είναι αναγκαία προκειμένου να επιτευχθούν οι επιστημονικοί στόχοι που τίθενται στην πρόταση. Ειδικότερα, οι υποψήφιοι πρέπει να αποδείξουν ότι οι δέοντως επικυρωμένες εναλλακτικές επιλογές (ειδικότερα, τα βλαστοκύτταρα από άλλες πηγές ή προελεύσεις) δεν είναι κατάλληλες ή/και διαθέσιμες για την επίτευξη των αναμενόμενων στόχων της πρότασης. Η τελευταία διάταξη δεν ισχύει για την έρευνα που συγκρίνει τα hESC με άλλα ανθρώπινα βλαστοκύτταρα.

⁽¹⁾ Λαμβάνοντας υπόψη τη δήλωση της Επιτροπής της 24ης Ιουλίου 2006 (ΕΕ L 412 της 30.12.2006, σ. 42).

Διαδικασία δεοντολογικής εξέτασης

Οι ερευνητικές προτάσεις που προτάθηκαν για χρηματοδότηση και περιλαμβάνουν χρήση hESC υποβάλλονται στην Επιτροπή (ΓΔ RTD) για δεοντολογική εξέταση. Οι διαδικασίες που ισχύουν για τη δεοντολογική εξέταση από την Επιτροπή προτάσεων του 7ου ΠΠ οι οποίες περιλαμβάνουν χρήση hESC περιγράφονται στα υποδείγματα επιστολών διορισμού που εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.

Εθνικές εγκρίσεις και γνωμοδοτήσεις της αρμόδιας επιτροπής δεοντολογίας

Ο ΕΟΕΣΕ βεβαιώνει ότι οι υποψήφιοι έχουν λάβει κατάλληλη έγκριση από τις αρμόδιες τοπικές ή εθνικές αρχές πριν από την υπογραφή της συμφωνίας επιχορήγησης.

Εάν η έγκριση της εθνικής αρχής ή/και η θετική γνωμοδότηση της τοπικής επιτροπής δεοντολογίας δεν μπορεί να ληφθεί πριν από την προβλεπόμενη έναρξη του έργου, η συμφωνία επιχορήγησης μπορεί να συναφθεί με τον όρο να προστεθεί ειδική ρήτρα που θα απαιτεί την απόκτηση της σχετικής άδειας ή γνωμοδότησης πριν από την έναρξη των αντίστοιχων ερευνητικών δραστηριοτήτων.

Κατά την προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης λαμβάνονται υπόψη τα αποτελέσματα της δεοντολογικής εξέτασης. Αυτό μπορεί να συνεπάγεται τροποποιήσεις στην περιγραφή των εργασιών που αναφέρονται στη συμφωνία επιχορήγησης ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, παύση της προετοιμασίας της συμφωνίας επιχορήγησης.

Για τις προτάσεις που αφορούν hESC, μετά τη διενέργεια δεοντολογικής εξέτασης και σύμφωνα με το άρθρο 6.9 της απόφασης 2006/972/ΕΚ ⁽¹⁾ του Συμβουλίου, για την έγκριση της χρηματοδότησης και των δράσεων που περιλαμβάνουν χρήση hESC, εφαρμόζεται η κανονιστική διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 5 και 7 της απόφασης 1999/468/ΕΚ του Συμβουλίου.

Επιπροσθέτως, ο ΕΟΕΣΕ ενθαρρύνει τον ΚΕ να διασφαλίσει κατάλληλη επικοινωνία με το ευρωπαϊκό μητρώο hESC (<http://www.hescereg.eu/>). Σκοπός είναι να διασφαλισθεί η διαφάνεια σχετικά με τις χρησιμοποιούμενες σειρές hESC και η ευρεία διάδοση των πληροφοριών που διατίθενται στις εν λόγω σειρές.

5.3. Παράρτημα Γ – Κανόνες επιστροφής οδοιπορικών, ημερήσιας αποζημίωσης και αποζημίωσης διαμονής για τους κύριους ερευνητές που καλούνται σε συνέντευξη ⁽²⁾

Άρθρο 1

1. Οι εν λόγω κανόνες ισχύουν:

α) Για τους υποψήφιους που έχουν κληθεί σε συνέντευξη από τον ΕΟΕΣΕ σύμφωνα με το τμήμα 3.1.6.1.

β) Για κάθε πρόσωπο που έχει αναλάβει την ευθύνη να συνοδεύσει άτομο με αναπηρία το οποίο έχει κληθεί από τον ΕΟΕΣΕ να παραστεί σε συνεδρίαση με την ιδιότητα του συνεντευξιαζόμενου.

2. Οι αρμόδιοι για τις αναλήψεις υποχρεώσεων διατάκτες μεριμνούν ιδιαίτερα ώστε οι συνεντεύξεις να διοργανώνονται κατά τρόπο που να παρέχεται η δυνατότητα στους κληθέντες σε συνέντευξη να επωφελούνται από τα πλέον οικονομικά ναύλα.

Οι αρμόδιοι για τις πληρωμές διατάκτες ελέγχουν εξονυχιστικά τυχόν αιτήσεις επιστροφής εξόδων που αφορούν ασυνήθιστα ακριβές πτήσεις. Έχουν δικαίωμα να διενεργήσουν όσους ελέγχους ενδεχομένως χρειαστούν και να ζητήσουν από τους κληθέντες σε συνέντευξη κάθε απόδειξη που απαιτείται για τον σκοπό αυτό. Έχουν επίσης το δικαίωμα, εφόσον αιτιολογείται, να περιορίσουν την επιστροφή των εξόδων στα ναύλα που συνήθως ισχύουν για ένα κανονικό ταξίδι από τον τόπο προέλευσης του κληθέντος σε συνέντευξη έως τον τόπο της συνεδρίασης.

3. Εάν, λαμβάνοντας υπόψη τις δαπάνες που βαρύνουν τους κληθέντες σε συνέντευξη με αναπηρία, εξαιτίας της αναπηρίας τους, ή τις δαπάνες που βαρύνουν τον συνοδό τους, τα επιδόματα που προβλέπονται στο άρθρο 3 είναι προφανώς ανεπαρκή, οι δαπάνες επιστρέφονται ύστερα από αίτηση του αρμόδιου διατάκτη και αφού προσκομισθούν τα σχετικά δικαιολογητικά.

4. Ο ΕΟΕΣΕ δεν είναι υπεύθυνος για κάθε υλική, μη υλική ή φυσική ζημία που υπέστησαν οι κληθέντες σε συνέντευξη ή οι συνοδοί κληθέντων σε συνέντευξη με αναπηρία κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους ή της παραμονής τους στον τόπο πραγματοποίησης της συνέντευξης, εκτός εάν μια τέτοια ζημία αποτελεί άμεση υπαιτιότητα του ΕΟΕΣΕ.

Ειδικότερα, οι κληθέντες σε συνέντευξη που χρησιμοποιούν δικό τους μεταφορικό μέσο για τη μετάβασή τους στις εν λόγω συνεντεύξεις είναι εξολοκλήρου υπεύθυνοι για ατυχήματα που ενδέχεται να προκαλέσουν.

Άρθρο 2

1. Όλοι οι κληθέντες σε συνέντευξη δύνανται να προβάλουν αξίωση επιστροφής των οδοιπορικών τους από τον τόπο προέλευσής τους που προσδιορίζεται στην πρόσκληση (επαγγελματική διεύθυνση ή διεύθυνση κατοικίας) στον τόπο της συνεδρίασης, με βάση το καταλληλότερο, λαμβανομένης υπόψη της απόστασης, μεταφορικό μέσο. Κατά κανόνα, σιδηροδρομικό εισιτήριο πρώτης θέσης για τις αποστάσεις που δεν υπερβαίνουν τα 400 χιλιόμετρα (απλής διαδρομής, σύμφωνα με την επίσημη σιδηροδρομική απόσταση) και αεροπορικό εισιτήριο οικονομικής θέσης για αποστάσεις που υπερβαίνουν τα 400 χιλιόμετρα.

Για κάθε αεροπορικό ταξίδι που περιλαμβάνει πτήση διάρκειας 4 ωρών ή μεγαλύτερης, χωρίς ενδιάμεσο σταθμό, μπορούν να επιστραφούν τα έξοδα εισιτηρίου διακεκριμένης θέσης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 400 της 30.12.2006, σ. 243.

⁽²⁾ Ο ΕΟΕΣΕ μπορεί να καθιερώσει ένα ηλεκτρονικό σύστημα υποβολής, το οποίο θα εφαρμόζεται για τα έγγραφα σε έντυπη μορφή και τα πρωτότυπα που υποβάλλονται στο πλαίσιο των εν λόγω κανόνων επιστροφής δαπανών.

2. Τα έξοδα ταξιδιού με ιδιωτικό αυτοκίνητο επιστρέφονται με βάση την τιμή του σιδηροδρομικού εισιτηρίου πρώτης θέσης.
3. Εφόσον η διαδρομή που καλύφθηκε με ιδιωτικό αυτοκίνητο δεν εξυπηρετείται με τρένο, το ποσό της επιστροφής υπολογίζεται σε 0,22 ανά χιλιόμετρο.
4. Τα κόμιστρα ταξί και τα έξοδα στάθμευσης που πραγματοποιούνται στον τόπο προέλευσης (ή στον αερολιμένα αναχώρησης) δεν επιστρέφονται.

Άρθρο 3

1. Η ημερήσια αποζημίωση που καταβάλλεται για κάθε ημέρα συνέντευξης καλύπτει κατ' αποκοπή όλες τις δαπάνες στον τόπο της συνέντευξης, συμπεριλαμβανομένων παραδείγματος χάριν των εξόδων για γεύματα και τις μετακινήσεις σε τοπική κλίμακα (λεωφορείο, τραμ, τρένο, μετρό, ταξί, στάθμευση, διόδια αυτοκινητοδρόμων κ.λπ.), καθώς και τα ασφάλιστρα ταξιδιού και ατυχήματος.
2. Το ύψος της ημερήσιας αποζημίωσης ανέρχεται σε 92 .
3. Εάν ο τόπος προέλευσης που αναφέρεται στην πρόσκληση απέχει έως 100 χιλιόμετρα από τον τόπο διεξαγωγής της συνέντευξης, η ημερήσια αποζημίωση μειώνεται κατά 50 %.
4. Εάν οι κληθέντες σε συνέντευξη είναι υποχρεωμένοι να καταλύσουν μία ή περισσότερες νύχτες στον τόπο πραγματοποίησης της συνέντευξης, επειδή το πρόγραμμα των συνεντεύξεων δεν συμβιβάζεται με τα ωράρια των πτήσεων ή των τρένων ⁽¹⁾, δικαιούνται επίσης αποζημίωσης διαμονής. Το ύψος της εν λόγω αποζημίωσης ανέρχεται σε 100 ανά διανυκτέρευση, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τον αριθμό των ημερών συνεδρίασης + 1.
5. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να καταβληθεί συμπληρωματική αποζημίωση διαμονής ή/και συμπληρωματική ημερήσια αποζημίωση εάν η παράταση της διαμονής παρέχει τη δυνατότητα στον κληθέντα σε συνέντευξη να επιτύχει έκπτωση στα έξοδα μεταφοράς, μεγαλύτερη από το ποσό των εν λόγω αποζημιώσεων.

Άρθρο 4

1. Η επιστροφή εξόδων πραγματοποιείται από τον ΕΟΕΣΕ κατόπιν υποβολής αίτησης επιστροφής δεόντως συμπληρωμένης και υπογεγραμμένης από τον κληθέντα σε συνέντευξη και από τον διατάκτη του ΕΟΕΣΕ που είναι αρμόδιος για την πιστοποίηση της παρουσίας του συνεντευξιζόμενου.

Υπογράφοντας την αίτηση επιστροφής εξόδων οι κληθέντες σε συνέντευξη υποβάλλουν υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνουν ότι τα οδοιπορικά ή/και οι αποζημιώσεις που αξιώνουν δεν θα καλυφθούν από άλλο θεσμικό όργανο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ούτε από άλλο οργανισμό ή πρόσωπο για το ίδιο ταξίδι ή το ίδιο χρονικό διάστημα και ότι η αξίωσή τους αντιστοιχεί στις δαπάνες που όντως πραγματοποίησαν. Παρατυπίες ή/και ψευδείς αξιώσεις επιφέρουν την επιβολή διοικητικών κυρώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με το άρθρο 265α παράγραφος 3 των κανόνων εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού.

2. Τα οδοιπορικά επιστρέφονται κατόπιν προσκόμισης των πρωτότυπων δικαιολογητικών το αργότερο 30 ημερολογιακές ημέρες μετά την τελευταία ημέρα της συνέντευξης: τα εισιτήρια και τα τιμολόγια ή, σε περίπτωση ηλεκτρονικής κράτησης, το αντίτυπο της ηλεκτρονικής κράτησης και των καρτών επιβίβασης για τη διαδρομή μετάβασης. Τα έγγραφα που διαβιβάζονται πρέπει να αναφέρουν τη χρησιμοποιηθείσα θέση, τα ωράρια του ταξιδιού, καθώς και τα καταβληθέντα ποσά.

Η μη τήρηση των διατάξεων της παρούσας παραγράφου απαλλάσσει τον ΕΟΕΣΕ από κάθε υποχρέωση επιστροφής οδοιπορικών ή καταβολής αποζημιώσεων, εκτός εάν ο κληθείς σε συνέντευξη είναι σε θέση να προβάλει κατάλληλη δικαιολογία που μπορεί να γίνει δεκτή με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου διατάκτη.

3. Ο ΕΟΕΣΕ επιστρέφει τα έξοδα του κληθέντος σε συνέντευξη εντός της προθεσμίας που προβλέπεται στους κανόνες εφαρμογής του δημοσιονομικού κανονισμού.
4. Η επιστροφή των οδοιπορικών πραγματοποιείται σε ευρώ, ενδεχομένως με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει την ημέρα της συνέντευξης.
5. Η καταβολή της ημερήσιας αποζημίωσης και, ενδεχομένως, της αποζημίωσης διαμονής πραγματοποιείται σε ευρώ, με βάση το κατ' αποκοπή ποσό που ισχύει την ημέρα της συνέντευξης. Η ημερήσια αποζημίωση και η αποζημίωση διαμονής αναπροσαρμόζονται βάσει της εξέλιξης του κόστους διαβίωσης στις Βρυξέλλες.
6. Κάθε επιστροφή οδοιπορικών, καταβολή ημερήσιων αποζημιώσεων ή αποζημιώσεων διαμονής πραγματοποιείται σε έναν και μόνο τραπεζικό λογαριασμό.

⁽¹⁾ Κατά κανόνα, οι κληθέντες σε συνέντευξη δεν πρέπει να είναι υποχρεωμένοι: να αναχωρήσουν από τον τόπο προέλευσής τους ή τον τόπο πραγματοποίησης της συνέντευξης πριν από τις 07:00 (σταθμός ή άλλο μέσο μεταφοράς) ή 08:00 (αεροδρόμιο)· να φθάσουν στον τόπο πραγματοποίησης της συνέντευξης μετά τις 21:00 (αεροδρόμιο) ή 22:00 (σταθμός ή άλλο μέσο μεταφοράς)· να φθάσουν στον τόπο προέλευσής τους μετά τις 23:00 (αεροδρόμιο, σταθμός ή άλλο μέσο μεταφοράς).

7. Ο κύριος διατάκτης δύναται να επιτρέψει, με αιτιολογημένη απόφαση και κατόπιν προσκόμισης των σχετικών δικαιολογητικών, την επιστροφή των εξόδων στα οποία οι κληθέντες σε συνέντευξη αναγκάστηκαν να υποβληθούν λόγω ειδικών οδηγιών τις οποίες έλαβαν γραπτώς.

5.4. Παράρτημα Δ – Αντιμετώπιση των δράσεων του ΕΣΕ που είναι ευαίσθητες από πλευράς ασφαλείας

(Α) Εισαγωγή

Στην έρευνα που αφορά την ασφάλεια εφαρμόζονται ειδικές διαδικασίες λόγω της ευαίσθητης φύσης των θεμάτων που αντιμετωπίζονται και των ιδιαίτερων κενών από πλευράς ικανοτήτων που πρέπει να αντιμετωπισθούν με σκοπό την προστασία των πολιτών της Ευρώπης. Οι δράσεις του ΕΣΕ διαβαθμίζονται ⁽¹⁾ εφόσον θεωρούνται ευαίσθητες.

Οι εν λόγω διαδικασίες περιγράφονται παρακάτω. Εφαρμόζονται στις δράσεις του ΕΣΕ, εφόσον κριθεί σκόπιμο, όταν πρέπει να αντιμετωπισθούν ευαίσθητα από άποψη ασφαλείας θέματα.

(Β) Προσδιορισμός των δράσεων του ΕΣΕ που ενδέχεται να διαβαθμισθούν

Ως ευαίσθητη από πλευράς ασφαλείας δράση του ΕΣΕ θεωρείται η δράση στο πλαίσιο της οποίας μπορεί να χρειαστεί να χρησιμοποιηθούν διαβαθμισμένες πληροφορίες.

Ο χαρακτηρισμός «προβλήματα ασφαλείας» συνδέεται με μια πρόταση:

- εάν ο υποψήφιος δηλώσει ότι η πρόταση είναι ευαίσθητη από πλευράς ασφαλείας,
- εάν οι εμπειρογνώμονες που την αξιολογούν ή ο ΕΟΕΣΕ εντοπίσει(-ουν) ή έχει(-ουν) υπόνοιες για κάποια από τα ακόλουθα:
 - διαβαθμισμένες γνώσεις χρησιμοποιούνται ή μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως βασικές γνώσεις,
 - ορισμένες νέες γνώσεις προβλέπεται να διαβαθμισθούν.

Όταν ο χαρακτηρισμός «προβλήματα ασφαλείας» αποδίδεται σε μια πρόταση, οι συνθήκες των προβλεπόμενων εργασιών ελέγχονται εξονυχιστικά σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται στο τμήμα Γ παρακάτω.

Στις προτάσεις, εφόσον απαιτείται από τον σχετικό οδηγό υποψηφίων, πρέπει να προσδιορίζονται – εφόσον χρειάζεται – οι βασικές γνώσεις που απαιτούνται για τη διεξαγωγή δράσης του ΕΣΕ και οι διαβαθμισμένες νέες γνώσεις που θα παραχθούν από τη δράση. Σε περίπτωση που μια πρόταση χρησιμοποιεί διαβαθμισμένες γνώσεις (προϋπάρχουσες ή/και νέες γνώσεις), μέρος της πρότασης πρέπει να αποτελούν το «έγγραφο θεμάτων ασφαλείας» (ΕΘΑ) ⁽²⁾ και ο επισυναπτόμενός του «οδηγός διαβάθμισης ασφαλείας» (ΟΔΑ) ⁽³⁾.

Ο ΟΔΑ καλύπτει:

- το επίπεδο διαβάθμισης των προϋπαρχουσών και των νέων γνώσεων,
- ποιος συμμετέχων θα έχει πρόσβαση και σε ποιες γνώσεις.

Επιπροσθέτως, απαιτούνται τα ακόλουθα έγγραφα:

- αντίγραφο «ελέγχου ασφαλείας φορέα (ΕΑΦ)» (ή αιτήσεις ΕΑΦ). Η ισχύς των ΕΑΦ ελέγχεται από τη Διεύθυνση Ασφαλείας της Επιτροπής μέσω του κατάλληλου επισήμου διαύλου μαζί με τις αρμόδιες «εθνικές αρχές ασφαλείας» (ΕΑΑ),
- επίσημη γραπτή άδεια των αρμόδιων αρχών ασφαλείας για τη χρήση των διαβαθμισμένων προϋπαρχουσών γνώσεων,

Το ΕΘΑ και ο ΟΔΑ, συνοδευόμενα από δικαιολογητικά έγγραφα, εξετάζονται επίσης στο πλαίσιο της διαδικασίας αναλυτικού ελέγχου που περιγράφεται κάτωθι.

(Γ) Αναλυτικός έλεγχος των δράσεων του ΕΣΕ που ενδέχεται να διαβαθμισθούν

Μετά την επιστημονική αξιολόγησή τους, οι προτάσεις κατατάσσονται ανάλογα με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης. Ο ΕΟΕΣΕ καταρτίζει «πίνακα επιλεγισίων προτάσεων» ο οποίος περιλαμβάνει τις προτάσεις που επελέγησαν για πιθανή χρηματοδότηση, δηλαδή τις προτάσεις που δεν απορρίφθηκαν και για τις οποίες διατίθεται χρηματοδότηση, καθώς και «εφεδρικό(-ούς) πίνακα(-ες) προτάσεων».

Κάθε δράση του ΕΣΕ που περιλαμβάνεται στον πίνακα επιλεγισίων προτάσεων και στον (στους) εφεδρικό(-ούς) πίνακα(-ες) και φέρει τον χαρακτηρισμό «προβλήματα ασφαλείας» υπόκειται στη διαδικασία αναλυτικού ελέγχου. Η λόγω διαδικασία διεξάγεται από μια υποεπιτροπή ad-hoc: την «επιτροπή αναλυτικού ελέγχου ασφαλείας».

⁽¹⁾ Όπως ορίζεται στην απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2001, για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της (ΕΕ L 317 της 3.12.2001, σ. 1) όσον αφορά τις διατάξεις ασφαλείας και στις διαδοχικές τροποποιήσεις της.

⁽²⁾ Έγγραφο θεμάτων ασφαλείας (ΕΘΑ): «Έγγραφο ειδικών συμβατικών όρων, που εκδίδει η αναθέτουσα αρχή, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος διαβαθμισμένης σύμβασης που συνεπάγεται πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες ΕΕ ή παραγωγή συναφών πληροφοριών και το οποίο καθορίζει τις απαιτήσεις ασφαλείας ή τα στοιχεία της διαβαθμισμένης σύμβασης που χρειάζονται προστασία», όπως ορίζεται στο σημείο 27 της απόφασης 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ.

⁽³⁾ Όπως ορίζεται στην απόφαση 2001/844/ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ.

Η εν λόγω «επιτροπή αναλυτικού ελέγχου ασφαλείας» απαρτίζεται από εκπροσώπους των κρατών μελών που διορίστηκαν σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες εθνικές αρχές ασφαλείας, υποστηρίζεται εφόσον κρίνεται σκόπιμο από εκπροσώπους της(των) σχετικής(ών) επιτροπής(ών) προγράμματος, και στη σύνθεσή της εκπροσωπούνται οι χώρες των υποβαλλόντων προτάσεις. Στην επιτροπή προεδρεύει εκπρόσωπος της Επιτροπής.

Η εν λόγω επιτροπή ελέγχει κατά πόσο οι υποψήφιοι λαμβάνουν δεόντως υπόψη όλες τις πτυχές ασφαλείας. Οι προτάσεις υποβάλλονται σε αναλυτικό έλεγχο από τα μέλη της επιτροπής που προέρχονται από τις ίδιες χώρες με αυτές των υποβαλλόντων προτάσεις.

Η συγκεκριμένη διαδικασία πρέπει να καταλήξει σε κοινή θέση των εμπλεκόμενων εθνικών εκπροσώπων, έχοντας ως αποτέλεσμα μία από τις ακόλουθες συστάσεις:

- Δεν απαιτείται διαβάθμιση: οι διαδικασίες για την προετοιμασία των συμφωνιών επιχορήγησης του ΕΣΕ μπορούν να ξεκινήσουν (μολονότι μπορούν ενδεχομένως να διατυπωθούν ορισμένες συστάσεις για την προετοιμασία).
- Απαιτείται διαβάθμιση: διατυπώνονται συγκεκριμένες συστάσεις για την προετοιμασία της συμφωνίας επιχορήγησης ΕΣΕ υπό μορφή όρων που πρέπει να πληρούνται στη συμφωνία επιχορήγησης. Η δράση του ΕΣΕ καθίσταται διαβαθμισμένη δράση ⁽¹⁾ και διαβαθμίζεται στην ΕΕ στο επίπεδο της υψηλότερης διαβάθμισης γνώσεων που χρησιμοποιούνται/παράγονται από δράση του ΕΣΕ, όπως προβλέπεται στο ΕΘΑ και στον επισυναπτόμενο ΟΔΑ.
- Η πρόταση είναι πολύ ευαίσθητη για να χρηματοδοτηθεί διότι οι υποψήφιοι δεν διαθέτουν την κατάλληλη πείρα, ικανότητες ή άδειες να χειριστούν σωστά τις διαβαθμισμένες πληροφορίες. Σε αυτή την περίπτωση, η πρόταση μπορεί να απορριφθεί. Εν προκειμένω, ο ΕΟΕΣΕ εξηγεί τους λόγους της απόρριψης, εκτός εάν οι λόγοι είναι και οι ίδιοι διαβαθμισμένοι.

Με βάση αυτή την κοινή θέση καθορίζεται το επίπεδο της διαβάθμισης. Ως εκ τούτου, ο ΕΟΕΣΕ μαζί με όλες τις αρμόδιες εθνικές αρχές ασφαλείας ελέγχουν στη συνέχεια κατά την προετοιμασία και την εκτέλεση της συμφωνίας επιχορήγησης κατά πόσο όλες οι αναγκαίες διαδικασίες και δράσεις τίθενται σε εφαρμογή προκειμένου να διασφαλισθεί ότι ο χειρισμός των διαβαθμισμένων γνώσεων πραγματοποιείται με τον σωστό τρόπο.

(Δ) Άδειες εξαγωγής & μεταφοράς

Επιπροσθέτως, μια πρόταση μπορεί επίσης να θεωρηθεί ευαίσθητη, ανεξάρτητα από τυχόν διαβάθμιση ασφαλείας, εάν προβλέπει την ανταλλαγή στοιχείων που υπόκεινται σε άδεια μεταφοράς ή εξαγωγής.

Σε αυτό το πλαίσιο, οι υποψήφιοι οφείλουν να συμμορφώνονται με το εθνικό δικαίο και τη νομοθεσία της ΕΕ ⁽²⁾. Εάν απαιτούνται άδειες εξαγωγής (ή άδειες εντός της ΕΕ) για τη διεξαγωγή των προβλεπόμενων εργασιών, οι υποψήφιοι πρέπει να διευκρινίσουν την απαίτηση κατοχής των εν λόγω αδειών μεταφοράς ή εξαγωγής και να παράσχουν αντίγραφο των αδειών εξαγωγής ή μεταφοράς (ή των σχετικών αιτήσεων).

(Ε) Διεθνής συνεργασία

Τα προβλήματα ασφαλείας δεν μπορούν να προβάλλονται ως λόγος απόρριψης προτάσεων για μη διαβαθμισμένες δράσεις του ΕΣΕ οι οποίες συνεπάγονται συμμετοχή φορέων τρίτης χώρας ⁽³⁾. Οι μόνες εξαιρέσεις είναι οι εξής:

- σύμφωνα με την περιγραφή του στο πρόγραμμα εργασίας το θέμα δεν επιδέχεται διεθνή συνεργασία: σε αυτή την περίπτωση, κάθε πρόταση που περιλαμβάνει διεθνή συνεργασία χαρακτηρίζεται ως μη επιλέξιμη,
- η πρόταση φέρει τον χαρακτηρισμό «προβλήματα ασφαλείας», περίπτωση κατά την οποία υποβάλλεται σε αναλυτικό έλεγχο σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφεται ανωτέρω.

⁽¹⁾ Ο χειρισμός των εμπιστευτικών δεδομένων διέπεται από όλη τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένων των εσωτερικών κανόνων των θεσμικών οργάνων, όπως η απόφαση 2001/844/ ΕΚ, ΕΚΑΧ, Ευρατόμ για την τροποποίηση του εσωτερικού κανονισμού της σχετικά με τις διατάξεις ασφαλείας.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 428/2009 του Συμβουλίου, της 5ης Μαΐου 2009, περί κοινοτικού συστήματος ελέγχου των εξαγωγών, της μεταφοράς, της μεστοίας και της διαμετακόμισης ειδών διπλής χρήσης (ΕΕ L 134 της 29.5.2009, σ. 1).

⁽³⁾ Ως «τρίτη χώρα» νοείται κάθε χώρα η οποία δεν είναι κράτος μέλος της ΕΕ ούτε χώρα συνδεδεμένη με το 7ο ΠΠ.